

Naročnina
za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno
v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:
Enostolpna petlitna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; neuradna pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnštva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Fr. Kolenc:

Pozabljeni bratje.

Peta obletnica koroškega plebiscita — —
»Koroški večeri« s slavnostnimi akademijami
— — »Koroški dnevi« z navdušujočimi, vzpod-
bujajočimi govori in odločnimi resolucijami —
— Manifestacijski sprevodi tisočev in tiso-
čev po mestnih ulicah, kateri tisoči »so da-
jali duška svojim srčnim čutilom s pevanjem
narodne pesmi i z vzklikanjem: Živela Koro-
ška — — — živeli združeni Slovenci — — —
Vsi časopisi so govorili o spominu ža-
lostnega dne, ko je bilo »blizu 80.000 koro-
ških Slovencev odtrganih od živega telesa slo-
venskega naroda.« Z neodrešenimi brati je
čutilo te dni srce Slovencev, Hrvatov in Sr-
bov; o koroškem dnevu so pisali vsi sloven-
ška — — — živeli združeni Slovenci — — —
Prav je, da je bil spomin na nesrečni dan
živ, prav, da se je izrekla odločna beseda in
da je na novo vzplamenel plamen ljubezni do
onih, ki so od nas odtrgani in žarek sočutja
do trpinov, katerim Avstrija reže grenki kruh
manjšinskih pravic, oziroma jim celo tega
odreka — — —
Čital sem vrste v »Slovencu«, še sedaj
so mi pred očmi besede govornika: »Mi ho-
čemo imeti vse brate pod eno streho. Tudi
brate onkraj Snežnika in Triglava« ter vzkli-
ki: »Živela Koroška, živela jugoslovanska Istra, Reka,
Trst — — — Začel sem razmišljati. Ali pa
so v resnici le Koroška, Istra, Reka, Trst
jugoslovanska? Ali se Slovenija sploh zaveda,
da neki drug košček odtrgan od njenega
telesa in da so še drugi tisoči — — —
— ki istotako jedo trpki kruh tujine,
kot bratje v Italiji in Avstriji? — — —
Tajinstveno pihlja veter od severne
— — — ni. Kakor da prinaša šumenje vode. Tam doli
od Raba prihaja. Njeno šumljanje nosi s seboj.
Kako skrivnostno je. O tugi, žalosti šepet, o
boli, zatiranju toži, o jarmu tujine govori.
Tam so naši bratje; kri od naše krvi, duša
od naše duše se klanja tam tujčevi volji —
tisoči slovenskih bratov stokajo tam pod te-
žo madjarskega jarma — — —
Pred petimi leti je bilo. Gospodje so sedli
k zeleni mizi, da sodijo. S trepetom smo si
čakovali, kako se bo glasila njihova sodba.
Ali izgovorijo besedo osvobođenja, ali pa izre-
čejo smrtno obsodbo? Za naše mnenje niso
vprašali. Narodove volje niso upoštevali. So-
dili so po svoji volji, brez srca in izrekli so
— smrtno obsodbo nad tisoči. »To naj spada
sem, onko dobijo za nameček oni.« Brezsrčna,
tuja roka je potegnila črto — državno mejo
— in bili so ločeni od nas. Stresli smo se.
Iz oči nam je padla solza, a zastoj. Črte ni-
smo mogli izbrisati; srca so ostala trda, ker
niso čutila naše boli — — —
Pet let je minilo. Mimo nas je šlo prvo
leto. Obhajale so se različne obletnice. Kdo
se je spomnil na naše brate? Nihče. Preteklo
je drugo leto. Koroške brate smo objokovali,
naši so ostali pozabljeni. V večnost je zato-
nilo tretje, četrto leto. O trpinih pod madjar-
sko oblastjo ni padla niti besedica. Koncu se
bliža že peto leto. Sedaj ne smemo molčati.
Ko se govori o koroških bratih, o jugoslovan-
ski Istri, Reki, Trstu itd., se naj posveti vsaj
par besed tudi odtrganim prekmurkim
bratom, kajti tudi oni so del telesa slo-
venskega naroda, tudi oni so naši bratje. Slo-
venija, Jugoslavija naj izve, da v dolinah Rabe
doni slovenska beseda, da v gozdovih sloven-
skih »Sinikov« in »Slovenske vasi« odmeva
slovenska pesem — kateri pa preči vsled
madjarskega pritiska neizogiben pogin.
Odtrganih Korošcev je 80 tisoč, podjarm-
ljenih Primorcev še več, odcepljenih Prek-
murcev je pa malo. In nemara baš radi tega
se jim posveča tako malo pozornosti. — — —
pa je napačno in sicer zlasti radi tega, ker trpijo
oni kot mažarska manjšina gotovo največ.
Vsled majhnega števila nimajo sile, ki bi mo-
gla vsaj nekoliko kljubovati nakani Madjarov,
pridobljene Slovence čimprej in popolnoma
madjarizirati. Niti tistih pravic ne morejo iz-
vrševati, ki jih je narava dala vsakemu člo-
veku; niti ki Bogu se ne morejo zatekati v
maternem jeziku. Prepovedani so celo slo-
venski molitveniki. Ničesar nimajo. Pošiljati
smo jim hoteli svoje »Novine«, »Marijin list«,
»Kalendar Srca Jezušovega«, kakor vse to do-
biva o naši raztreseni bratje v Ameriki, a od-
govorilo se nam je, da naj ne delamo tega,

ker jih spravljamo v smrtno nevarnost. Radi
slovenskih knjig, časopisov smrtna nevarnost!
Za neodrešene brate delamo. Protesti-
ramo proti krivicam, ki se jim godijo, vzpod-
bujamo jih, sočustvujemo z njimi. Ali pa se
ne bi spomnili vedno tudi na neodrešene
Prekmurce, ko govorimo o koroških Slovencih
in podjarmljenih Primorcih? Zavedajmo se, da
so tudi oni potrebni pomoči in so tudi oni
željni svobode. Vsakega Slovenca naj preši-
nja misel, da »pod eno streho« tako dolgo ne
bomo, kakor dolgo bo le en košček slovenske
zemlje pod tujo oblastjo — — —

Zaključitev letošnjega zasedanja nar. skupščine.

ZALOSTNA BILANCA. — ZA NAJNUJNEJŠE LJUDSKE POTREBE NI STORJENO NIČ.

Belgrad, 19. okt. (Izv.) S kraljevim uka-
zom je bilo danes poletno zasedanje narodne
skupščine zaključeno.
Po sestavi radikalno-radičevske večine je
imela narodna skupščina samo par sej. Nato
pa je poslala vladne poslance domov, da jih
pokliče šele na današnje formalno sejo in da
jim prečita ukaz o zaključitvi poletnega zase-
danja. S tem je končana prva perioda delo-
vanja toliko hvalisane RR-vlade. Bilanca te
periode je več kot žalostna.
Dvotretinska večina s svojimi 200 pos-
lanci je imela vladno. Take večine še ni imela
nobena vladna koalicija v Jugoslaviji, pa ven-
dar je delovanje parlamenta pod tako močnim
režimom bilo slabše kakor sploh kedaj, ozi-
ga sploh niti ni bilo. Dvotretinska večina se
ni čutila dovolj močno, v notranjosti konsoli-
dirano in enotno, da bi se upala nadaljevati
parlamentarno delo. Toliko nujnih zakonskih
predlogov je bilo sprejetih v odboru. Spraviti
jih je bilo na dnevni red. Namesto tega je
vlada v največji naglici s podporo večine spre-
jela zloglasne dvanajstine in z njimi nova tež-
ka davčna bremena. Za nameček je navrgla
zakon o Pantheonu, ki obremenjuje državni
proračun za letnih 10 milijonov. To pa je bilo
vse, kar je dosedaj sklenila ta dvotretinska
večina.
Invalidski zakon je ostal zaprt v predalu
ministrstva za socialno politiko. Ze itak ok-
rnjene pravice invalidov, vojnih vdov in sirot
so se zdele vladni večini še prevelike. Zato
naj čakajo, kdaj se jim ob ugodni priliki še
bolj oklestijo.
Razprava o carinskem tarifu je odložena.
Zahteva po zvišanju eksistenčnega minima
istotako.
Nujen predlog za podporo po toči, povod-
nji in drugih prirodnih neizgledah poškodova-
nemu prebivalstvu ni našel milosti pri mini-
strih.
Številne interpelacije, vprašanja in pred-
logi poslancev, s katerimi vlada opozarja na
nujne potrebe prebivalstva, — vse to je ostalo
brez odgovora. Na tisoče prošelj vpokojencev
vdov in drugih prošelj, ki so se obrnili na na-
rodno skupščino za podporo, je ostalo brez-
predmetno.
Vlada ni imela časa, ministri so morali
na letovišče in veseljaška polovanja. — Kaj
ljudstvo, kaj volivcem dane obljube, kaj inte-
resi države, kaj njen ugled. Če smo že enkrat
izdali celokupen program in stranko in po-
teptali vse ljudske zahteve, sebe in svoje gla-
sove prodali na ljubo predsedniku hrvatske
šlovečanske republike, potem najdrajmo na-
prej.

Dr. Korošec o današnjem položaju.

VTIS NJEGOVEGA ZAGREBSKEGA GOVORA. — IZJAVE ČASNIKARJEM. — GOSPO-
DARSKO STANJE SLOVENIJE STRAŠNO. — SLOVENCIM SMO PASTORKI V TEJ DRŽAVI

Belgrad, 19. okt. (Izv.) Dr. Korošec gov-
vor v Zagrebu so pričeli vsi tukajšnji listi.
Vladno »Vreme« ga prinaša skoro dobesed-
no. Govor je vzbudil splošno pozornost, po-
sebnost radi vesti, ki so jih zadnje čase pre-
vidno spuščali v javnost nekateri radikali,
češ, da se bo vladna koalicija v kratkem raz-
širila z vstopom Slovencev v vladno. Pod za-
stopstvom Slovencev tudi belgrajski listi raz-
umejo edino SLS.
Neprijatelji SLS v radikalnem klubu so
skušali dr. Korošec govora izrabiti za svojo
gonjo proti stranki, dočim so prijatelji stranke
v radikalnem klubu ta govor sprejeli simpa-
tično.
Ko je danes dopoldne prišel dr. Korošec
v skupščino, so ga takoj obiskali mnogi poli-

Vse brate hočemo imeti pod eno streho.
A ne le »tudi one onkraj Snežnika in Tri-
glava«, temveč tudi vas, sinovi Rabine do-
line — — —
Raba šumi. O tujčevem jarmu šepet, o
Vaše oko solzi, ker vas tlači tujčeva peta.
Bratje, mi se z vami solzimo. Naše misli so
pri vas in naše srce se krči, ker čuti vašo
bol. A ena misel nam teži žalost: da tudi vam
napoči dan svobode. In takrat objame brat
brata in oči se bodo solzile od radosti, a ne
radi trpljenja — — —

V raznici so tudi jadrli do današnjega
dne, ko je zasedanje zaključeno. Po začetku
njihovega delovanja sodeč, nam tudi v bodoče
ni kaj več pričakovati.
Zato ne sodite po govorjenju in besedi-
čenju njihovih eksponentov v Sloveniji, mar-
več po njih dejanjih. Po njih delovanju jih
sodite.

Zaključna seja.

LUKINIČEVA AFERA. — VSE INTERPELA-
CIJE, PROŠNJE IN ZAKONSKI PREDLOGI
PROPADLI. — JESENSKO ZASEDANJE
ZACNE JUTRI.

Današnja skupščinska seja kot zaključna
seja letošnjega zasedanja, je bila popolnoma
kratka.
Pred dnevnim redom je bilo verificiranje
mandata poslanca Radičeve stranke dr. Kež-
mana. Nato je dal predsednik na glasovanje
predlog anketnega odbora, ki preiskuje dr.
Lukiničevu afero, da naj se temu odboru po-
daljša rok za preiskavo. Predsednik odbora
Lalošević je to zahtevo anketnega odbora ute-
meljeval s tem, da je treba preskrbeti mno-
go dokumentov, celo iz inozemstva. Ker ti do-
kumenti dosedaj še niso prispeli, zato odbor
svoje zadeve še ni mogel končati.
Po predsednikovem govoru se je nena-
doma oglasil k besedi dr. Lukinič. To je prvič,
da se je dr. Lukinič sam prijavil o svoji aferi
k besedi. Zato se je mislilo, da bo dal nekaj
svetlobe in nekaj podatkov, ki bi dokazali
njegovo krivdo, oziroma nedolžnost. Vsega te-
ga ni bilo, pač pa je dr. Lukinič v svojem
govoru popolnoma brez potrebe napadel de-
mokratskega poslanca Pečiča, češ da je bil
preje za to, da se mora dati čimkrajši rok,
sedaj pa zahteva čimdaljšega.
Za ta nastop je dobil od Pečiča primeren
odgovor.
Večina je nato sprejela, da se anketnemu
odboru podaljša rok preiskave obtožbe proti
dr. Lukiniču. Nato je podpredsednik dr. Su-
botić kot zastopnik predsednika izjavil, da s
končanim zasedanjem narodne skupščine pro-
padejo vse interpelacije, prošnje in zakonski
predlogi. Zato je prosil skupščino, da skup-
ščina sprejme predlog, da se od vseh stvari,
ki se nahajajo pred narodno skupščino, pred-
loži na prihodnji seji le invalidski zakon, kar
je večina sprejela.
Predsednik vlade je nato prečital kra-
ljev ukaz, s katerim je zasedanje končano, in
da se z ozirom na ustavne določbe sklicuje
prihodnja seja jesenskega zasedanja za jutri
20. oktobra ob 9. dopoldne.

tiki vseh strank ter se pri njem zanimali za
stališče SLS k sedanjemu položaju. Posebno
številni so bili časnikarji, katerim je dal dr.
Korošec razne izjave. Vašemu dopisniku je
dal dr. Korošec za »Slovenca« sledečo izjavo:
»Vi me vprašujete, kako gledam na po-
ložaj. V parlamentu ne bomo imeli dovolj
materiala za delo. Ministri niso imeli časa, da
bi ga izdelali in pripravili. Morali bomo iti
ali zopet na »odboje« ali pa bomo samo mar-
kirali, kako da delamo. To se ne da oprostiti.
Tako se parlamentarizem diskreditira. Ljud-
stvo postaja nezadovoljno. Država je še neure-
jena. Nujno bi bilo potrebno forsirano parla-
mentarno delovanje. Gre pa ravno v nasprot-
no smer. Mi še ne prihajamo h konsolidaciji.
Gospodarsko in kulturno življenje je tako di-

ferencirano, tako potrebno največje pozorno-
sti, da bi morala zakonodaja funkcionirati iz-
vrstno.

Na ljudstvo in na državo se pri nas skoro
ne misli. Vsak se briga samo zato, kako bi se
vzdrževala stranka, kako bi se jačala in kako
bi ostala še na oblasti, ljudstvo pa, ki je vsaj
skoro v celnem zapadnem delu naše države že
od same narave zapostavljeno, izkrevaveva. Iz-
žema se ga z davki in umira gladi. To dobe-
sedno velja za Črno goro, Dalmacijo in Herce-
govino. Pa tudi v gorskih krajih Hrvatske in
Slovenije ni boljše. Nihče ne vpraša, ali ima
ljudstvo kruha, ampak vse vprašuje, kateri
stranki pripada.

Sedaj hočejo odvrniti ljudsko pozornost
od dejanskega stanja z novo volilno strastjo,
z volitvami v oblastne skupščine. Po sedanjih
zakonih te skupščine nimajo potrebnih pogo-
jev za življenje. Vidi se, da se ne bo doseglo
nič pozitivnega za ljudstvo. Da bo to parce-
liranje države na male oblasti zopet nanovo
vznemirjalo Hrvate in Slovence, o tem ne bom
govoril.

Kar se tiče nas Slovencev, je pri nas go-
spodarsko stanje strašno. Industrija stoji,
kmetijstvo je pasivno, brezposelnost raste v
nedogledno število. Celokupni upravni apa-
rat dela naravnost proti gospodarskemu na-
predku Slovenije. Posebno nas ubijajo pre-
veliki, z brezobzirnostjo izterjavani davki.
Davčni fiskalizem slavi orgije. Prešel je v sa-
dizem. Z ozirom na strankarstvo ne vidimo
trenotno nobenega izhoda iz položaja. Vse je
slepo in gluho za ljudske boli. V radikalni
stranki imamo prijateljev, imamo pa tudi ne-
prijateljev. Ti poslednji mislijo, da je treba
ustvarjati in vzdrževati protiklerikalno fron-
to proti katoliškim Hrvatim in Slovincem. To
smo čuli iz izjav odličnih radikalnih prvakov
v Zenevi, to čitamo iz radikalnih listov doma.
Čujemo neprestano napade na episkopat, na
našo duhovščino. Čemu ta kampanja proti ka-
toliškim Slovincem in Hrvatim, ki odseva tu-
di iz mnogobrojnih odločitev ministrstva za
vere in prosveto? Pri nas ni klerikalizma. Mi
hočemo mirno življenje v svoji državi — ni-
česar več! Govori se o antiklerikalizmu, misli
se na katoliško cerkev.

Slovenci smo daleč od Belgrada. Belgrad
se spomni na nas vselej, kadar je treba na-
ložiti nove davke, vznemirjati nas nacionalno
in versko. Slovenci smo pastorki v tej državi.
Mi pa ne bomo kljub temu v borbi postali
malodušni in bomo vzdržali. Še vedno se na-
dejamo, da bosta v tej državi končno zmagala
pravica in poštenje.

Nastopanje g. Puclja in g. Prepeluha.

Belgrad, 19. okt. (Izv.) Poslednji dr. Piv-
kov članek v časnikih in Pašičeva gledanja
na sedanjo politiko so g. Puclja, ki je sicer
že sedaj član sedanje vladne večine, spravili
v veliko zadrego. Da ne bi zopet podlegel, je
pripeljal v Belgrad na pomoč g. Prepeluha.
Sedaj romata od radikala do radikala ter jih
prepričuje, da je za njimi cela Slovenija.
Pripovedujeta, da nosita s seboj cele koše pi-
sem in udanostnih izjav župnikov, kaplanov
in dekanov, ki da so proti politiki SLS, češ
da jim preseda breznačelna politika SLS in
da raje odobravajo dosledno nastopanje Puclja
in Prepeluha. Vsakemu, ki hoče videti in ki
se za to zanima, pokažeta dvojce, troje pisem,
seveda samo do podpisa. Srbom na čast je
treba povedati, da na ta pisma noben resen
njihov politik ne verjame, ker imajo o slo-
venski hduhovnikih vendar malo boljše mne-
nje, da bi se mogli zamisliti, da bi se med
vsestransko, akademično naobraženi, v pošte-
ni borbi za pravice utrjeni duhovščini sploh
kdo našel, ki bi mogel slediti ali celo dati
podporo gg. Puclju in Prepeluhu.

Prosilcem na narod. skupščino.

Iz Belgrada nam sporočajo: Ker so vlad-
ne stranke tako dolgo lelovale in ministri na
državne stroške polovali, niso mogli najti to-
liko časa, da bi se rešile tiste zadeve, ki vsled
zaključitve zasedanja popolnoma propadejo;
pa se morajo zdaj na novo vložiti, da sploh
zopet pridejo na dnevni red. Invalidski zakon,
sklepanje o carinskih tarifih, zvišanje eksis-
tenčnega minima pri dohodnini, pa tudi vse
prošnje na narodno skupščino za podporo,
priznanje let, sploh vse stvari, ki se vlagajo
v odboru za prošnje in pritožbe, so propadle.

Pašičev govor v radikalnem klubu.

Belgrad, 19. okt. (Izv.) Na včerajšnji seji radikalnega kluba je imel predsednik Pašić kratek govor, katerega je Laza Marković sporočil članikarjem. Dasiravno je razumljivo, da govor ni popolnoma avtentičen, vendar je v tej obliki dovolj zanimiv. Predvsem je Pašić odločno naglasil, da ni tvorec sporazuma. Še bolj energično je poudaril, da je pogodba med R in R ustvarjena na temelju vidovdanske centralistične ustave, ter osnovna misel ta, da se notranja politika vodi v smislu načel, ki so v tej ustavi prišla do izraza in v smislu tistih načel, katerih se je radikalna stranka pod Pašičevim vodstvom držala. To je ministrski predsednik dovolj jasno povedal, kar je glavno, govorno je z avtentične strani, kar zaleže več, kakor zavijanje Puclja in drugih,

ki bi hoteli s tem in s takim »sporazumom« alepomitišiti in begati naše ljudstvo.

V svojem govoru je Pašić na zadosti odkrit način povedal radičevcem, da naj bodo tihi in zadovoljni, dokler jih ne požeje iz vlade ter s to ali drugo opozicionalno stranko ne sestavi novo vlado, sestavi na pošten način, kar se v parlamentarni državi spodobi. Pašić je najbolje označil položaj radičevcev s tem, ko je dejal, da se ni mogoče boriti z onim, ki je borbo opustil, z drugimi besedami s onim, ki je kapituliral. Pašić je odločno nastopil proti samostojnim demokratom in njihovim znanim metodam. Opazilo se je, da so se s tem govorom samostojnim demokratom končno zaprla vrata do Pašičeve milosti.

Seja finančnega odbora.

PORAZ RADIČEVCEV V VPRAŠANJU HRV. SLAV. GOSPOD. DRUŠTVA.

Belgrad, 19. okt. (Izv.) Popoldne se je vršila seja fin. odbora. Na seji se je definitivno rešila usoda Hrv. slav. gosp. društva. Seja je bila zanimiva zaradi tega, ker je vlada zadala velik udarec radičevcem. Kakor znano, so se Radičevi ministri potegovali zato, da bi se društvo na tih način likvidiralo. Na današnji seji so nastopili radikali proti temu in sklenili, da se o tem ne debatira. Predsednik fin. odbora je v začetku seje predlagal, da se naj vprašanje stavi z dnevnega reda, ker je vlada odbila predloženo likvidacijo H. s. g. društva. Proti predlogu so govorili Popović, Kumanudi, Lorković, Angjelinović, Seč-

rov in ponovno dr. Lorković, ki je obširno pojasnjeval zgodovino H. s. g. društva, povdarjajoč odgovornost vlade. Zanimiva je bila Lorkovičeva izjava, da nosi odgovornost dr. Žerjav, ki je dal društvu mnogo milijonov za prehrano pasivnih krajev. Nato je obširno govoril dr. Pušenjak. Izjavil je, da vladnega predloga ne more sprejeti in da zahteva likvidacijo. Sprejet je bil predsednikov predlog s 15 proti 8 glasovom. Zanimivo je, da se je Radičev poslanec Grandiša, ki je član uprave zdržal glasovanja. Nato je bila seja zaključena. Članom fin. odbora se je predsednik zahvalil za njihovo delovanje v letošnjem letu.

Odmev konference v Locarnu.

AMERIKANCI O IZIDU KONFERENCE. — NEMŠKE PRIDOBITVE. — MASARYKOVA ZAHVALA DR. BENEŠU.

Washington, 19. oktobra (Izv.) Senator Borah je rekel o konferenci v Locarnu, da je velepomembna zato, ker je napravila konec versajski mirovni pogodbi. Za Evropo je to dovolj tehten vzrok, da so odkritosrčno veseli. Reparacijski načrt Dawesov in konferenca v Locarnu pomenita konec versajskih mirovnih določb, ki so bile nevzdržljive.

Berlin, 19. oktobra (Izv.) Dobro poučeni krogi naštevajo sledeče pridobitve, ki jih je konferenca v Locarnu prinesla Nemčiji:

1. Vsa sporna vprašanja, ki izvirajo iz različnega tolmačenja versajske mirovne pogodbe, se bodo poslej reševale pred posebnimi razsodišči. Doslej je bil tožnik ob enem tudi sodnik.

2. Sankeij zaradi neizpolnitve mirovnih pogodb ne bo več;

3. Potegnjena je ostra črta med pogodbami za varstvo zapadnih in vzhodnih mej. Na zapadu jamči tudi Nemčija za svoje sedanje meje, na vzhodu pa ne. S tem je pred vsem svetom povedano in izrečeno, da ima Nemčija pravico zahtevati ureditev mej na vzhodu;

4. Antanta je prenehala biti proti Nemčiji naperjena zveza, ker je po konferenci v Locarnu Nemčija tudi članica antante.

Praga, 19. oktobra (Izv.) Takoj po sklepu konference je dr. Beneš poslal predsedniku Masaryku sledečo brzojavko:

»Z radostjo Vam poročam, da so bili naši interesi na vseh pogajanjih uspešno zastopani. Posrečilo se nam je dobiti nova važna jamstva za našo bodočnost. Konferenca v Locarnu pomeni velik napredek za mir naše države. Naša pogodba z Nemčijo je dalekosežna, pogodba s Francijo pa utrjuje našo dosedanjo politiko miru. Splošno vlada prepričanje, da se je v Locarnu sklenil pravi mir med Nemčijo in Francijo, in na ta način smo dosegli tudi mi svoj cilj. V Locarnu sklenjene pogodbe bodo pripomogle tudi k naši notranji in vnanji kon-

solidaciji. Jaz se tega uspeha srčno veselim in se Vam toplo zahvaljujem za Vašo pomoč pri svojem delu.

Predsednik Masaryk je dr. Benešu odgovoril:

Na podlagi Vaših dnevnih poročil sem zasledoval potek konference v Locarnu. Z Vašo sodbom o uspehu in pomenu konference se popolnoma strinjam. Minister Chamberlain se je obnašal jako taktno. Briand je nastopil izvrstno in je delal res francosko ženerozno politiko. Pozdravite oba in zahvalite se njima. Tudi nemški delegati so mnogo pomogli do uspeha, za kar smo jim hvalo dolžni. Mi bomo še naprej vodili ono politiko kakor doslej in bomo skušali živeti z vsemi sosedi v miru in prijateljstvu. Zaveznikom bomo ostali zvesti. Konsolidacija na zunaj bo ojačila tudi našo notranjo politiko in obratno. Zahvaljujem se Vam za Vaš trud in za doslednost, s katero ste zastopali naš narodni mirovni program pri vseh državah in narodih.

Berlin, 19. oktobra. (Izv.) Zadnji odstavek v Locarnu podpisanega protokola se glasi:

»Zastopniki Anglije, Francije, Belgije, Nemčije, Italije, Čehoslovaške in Poljske, ki so bili zbrani od 5.—16. oktobra 1925 na konferenci v Locarnu, da skupno iščejo sredstva v obrambo svojih narodov in držav pred bičem vojne, so se sporazumeli, da bodo reševali medsebojne spore po pogodbah, ki so jih na konferenci v Locarnu sprejeli. Te pogodbe so: Pogodba med Nemčijo, Francijo, Anglijo, Belgijo in Italijo (priloga A), pogodba o razsodišču med Nemčijo in Belgijo (B), pogodba o razsodišču med Nemčijo in Francijo (C), pogodba o razsodišču med Nemčijo in Poljsko (D) in pogodba o razsodišču med Nemčijo in Češko (E). Pogodbe bodo nosile datum današnjega dne, svečano pa bodo podpisane 1. decembra v Londonu. Podpisani so: Chamber-

lain, Briand, dr. Luther, dr. Stressemann, Skrzynski in dr. Beneš.

Nizza, 19. oktobra. (Izv.) Na kongresu radikalnih socializmov v Nizzi je predsednik francoskega parlamenta Herriot z vznesenimi besedami pozdravil uspeh konference v Locarnu in je s ponosom poudarjal, da je ta uspeh plod njegovega dela, ki ga je započel skupno z Mac Donaldom v Angliji. Herriot je izrazil nado, da se bodo vsi na konferenci zastopani narodi združili v skupnem delu za civilizacijo

Nova državljanska vojna na Kitajskem.

London, 19. okt. (Izv.) »Daily Telegraph« poroča, da so na Kitajskem izbruhnili novi nemiri. Iz Sanghaja so pregnali generala Čang-tso-lina, ki se je moral s svojimi četami umak-

in napredek. V istem smislu je govoril tudi ministrski predsednik Painlevé.

VATIKANSKO GLASILO O USPEHU KONFERENCE V LOCARNU.

»Osservatore Romano« poroča o uspešnem zaključku konference v Locarnu in izraža najgloblje zadoščenje na tem napredku spravljalosti med evropskimi narodi. List izraža željo, da bi božja previdnost, ki je privedla usodo Evrope na to skalo, vodila narode do končnega zaječanja miru.

FAŠIZEM OSTANE NEIZPROSEN.

Milanski »Popolo d'Italia«, čegar uredništvo je obiskal Mussolini ob svojem povratku iz Locarna, je 18. t. m. na najkrepkejši način zavrnil zadnje dni širječe se vesti o »novi fašistovski politiki pomirjenja in normalizacije«. List izjavlja, da je ravno nasprotno res; fašizem hoče z največjo neizprosnostjo zasledovati politiko 3. januarja in za vsako ceno izvesti revolucijo do konca, dokler ne ustvari fašistovske države.

NOV MAŽARSKI DENAR!

Budimpešta, 19. okt. (Izv.) Ministrski svet je sklenil, da se bo nova denarna enota imenovala »pengö«.

Nova nasilja nad našo šolo.

Belgrajski listi poročajo: Da se čim preje izpolni predpogoj za popolno uresničenje kulturnega edinstva našega naroda, je prosvetni minister odredil, da se pouk srbsko-hrvatskega jezika na osnovnih šolah v Sloveniji poveča še za nekoliko ur tedensko. Ravnotako se izenačijo učni programi slovenskih osnovnih šol s programom, ki je v veljavi v Srbiji.

Tak kulturni kruh nam torej reže srbsko-hrvatska koalicija v Belgradu pod patronanco Štefana Radiča, ki je v imenu demokratizma in samoodločbe naroda prebrodil celo Evropo notri do Moskve.

Ako kje, mora imeti ljudstvo, mora imeti narod besedo pri ureditvi šol, posebno ljudskih; in to ne samo zato, ker te šole s svojim lastnim denarjem vzdržuje, ampak predvsem zato, ker gre tu za njegovo najdragocenejšo dedščino, za njegovo kulturo. Kultura se ne da kupiti ne prigoljufati, marveč je treba talentov in trudov celega naroda tekom dolgih stoletij, da se pridobi zaklad, ki se imenuje narodna kultura. Tudi Slovenci smo si s poštnim trudom pridobili tak zaklad, na katerega smo ponosni in katerega hočemo pomnoženega zapustiti svojim potomcem. Nihče ni pravice, da nas pri tem ovira, da posega po tem našem zakladu in ga skuša razmetati ali vsaj oškodovati. Najmanj pa bi to smela vlada lastne narodne države.

Izjavljamo, da se ne damo nivelirati z Macedonijo; ljudske šole si ne damo odtujiti in izpaktirati. Proti novemu izpodkopavanju slovensčine v šoli in proti nivelacij najodločnejše protestiramo in pozivamo naše poslance, da ta protest na merodajnem mestu ponove.

Prav je, da se stremi za kulturnim edinstvom, toda ne tako, da se ubija višja kultura na korist nižji. Slovenci v narodni državi nismo kaka tuja narodna manjšina, marveč enakopravni del narodne celote. Na tem stališču bomo neizprosno vztrajali, dokler ga ne uveljavimo in si ne priborimo svobodnega odločanja v svojih lastnih zadevah. Sem pa spa-

da v prvi vrsti šolstvo. Vsi tisti, ki nočejo ali ne morejo razumeti, zakaj se SLS ne more odpovedati svojemu avtonomističnemu programu, pa imajo tu lepo priliko, da to končno vendar razumejo

Beležke.

Nedeljsko »Jutro« bahavo pripoveduje, kako da se o »faliranem predlogu« dr. Gosarja (da se namreč odpravi novi delavski davek) govori, »tako da je umolknil tudi »Slovenec«. Mar si »Jutro« res domišlja, da mu moramo na vsako njegovo bedarijo (zlobnost tega že ne moremo imenovati) odgovoriti ali se celo opravičevati? Da je dr. Gosar kriv davka, katerega je minister dr. Žerjav pomagal naložiti na delavske rame, tega že vendar ne bomo pobijali. Kadar se tako sklepa, kot je »Jutro« v tem primeru poskušalo, potem se ne da pomagati. Pač pa smo prepričani, da so poskusi »Primita tatula« vendar le malo preveč žaljivi za naše ljudstvo, da bi »Jutro« to lahko nekamzvano ponavljalo ter se celo ponašalo. Le tako naprej, bomo videli, kdo bo prej umolknil.

Pred razpadom SDS v Sloveniji. Poslanec dr. Pivko je zasnil v mariborskem »Taboru« radičevce. — Poslanec dr. Žerjav se je poklonil v Ljubljani Pašiću in se v Belgradu trudi za sprejem v radikalno stranko. — »Jutro« poroča, da sta dr. Pivko in dr. Žerjav pooblastila predsedstvo stranke, da demantira govorice o njunem izstopu iz poslanskega kluba SDS. — »Slov. Narod« poroča, da so samostojni demokrati iz Slovenije (v Belgradu) poudarjali potrebo, da oni z ozirom na svoje posebne razmere revidirajo svoje politično stališče in so zahtevali od kluba SDS svobodne roke v vsem političnem delovanju in gibanju. Klub SDS je njihovi zahtevi ugodil, da lahko opredeli svoje stališče napram drugim strankam neodvisno od svojih tovarišev. — Taka je sloga in enotnost v vrstah SDS, v tistih vrstah, ki vedno kriče o razpadu in razkolu v SLS! Da se v vrstah tako velike stranke, kakoršna je SLS, pojavljajo diskusije o raznih političnih vprašanjih, je popolnoma jasno, ker je po Masarykovem izreku demokratija diskusija, kar pa za SLS ni nikaka ovira, da ne bi v odločilnih trenutkih nastopila enotno in složno. Toda tako daleč se SLS še nikdar ni izpozabila, da bi zapustila svojo zastavo in začela jadrati pod novo zastavo. Tega ne stori nobena stranka, ki ji je kaj do načel in doslednosti. Samo slovenska SDS menja svojo zastavo, kakor ji pač kaže. Rešilo je to vse skupaj ne bo.

Najboljše in najcenejše kupite majo, volno, trikotažo, rokavice, nogavice, nahrbtnike za šolarje in turiste, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje pri

JOSIP PETELINC-U LJUBLJANA, poleg Prešernovega spomenika (ob Na debele! vodi.) Na malo!

Pokrajinski zbor Jugoslovanske Matice v Ptuj.

Minolo nedeljo se je vršilo v Ptuj V. zborovanje Jugoslovanske Matice. Ptuj je priredil zborovalcem kar najlepši sprejem. Sodelovali so srednje in meščanske šole in navzoči so bili zastopniki oblasti z okrajnim glavarjem dr. Vončina na čelu. Pozdravila sta delegate dr. Bratina v imenu ptujске podružnice J. M. in mestni župan dr. Senčar v imenu mestne občine. Zahvalil se je predsednik J. M. dr. Prettnar. Z godbo na čelu je sprejelo bočinstvo delegate v mesto, klicoč jim dobrodošlico.

Zborovanje se je vršilo v Društvenem domu. Otvoril ga je predsednik Jugoslovanske Matice dr. Prettnar. V svojem govoru je naglašal, da ne smemo mirovati, dokler ne bo J. M. združevala v svojih vrstah vsega naroda, tudi onega dela, ki živi v Ameriki, in posebno tudi vse izobražene stanovne. Dosedaj sta v delu zanjo odredila dva velevažna faktorja: akademična omladina in država. — V nadaljnjem govoru je govornik poročal o uspehu prizadevanj za strnjenje dela vseh štirih obrambnih organizacij: Jugosl. Straža je izjavila, da bo aktivno delala za J. M., Gospodarski Zvon se še ni končnoveljavno izjavil, Ciril-Metodova družba in Prosvetna Zveza bo sta J. M. podpirali. V svojem notranjem ustroju se je Jugoslovanska Matica znatno izpopolnila.

Na predsednikov poziv je zbor poslal kralju Aleksandru udanostno brzojavko. Nato je podal glavni tajnik Mahkota obširno poročilo o delu Matice in položaju neodrešenih bratov v Avstriji, Italiji in na Madžarskem. Slovenci se moramo vsled izgube tako važnih delov svojega narodnega telesa — Koroške in Primorske — še danes trdo boriti za svoj obstoj. Ta boj je pa obenem boj za državo, katere najsevernejša straža smo. Vsak naš človek onkraj meja je živček našega telesa, ki narodno smrt vsakterega izmed njih čuti v vsem svojem ustroju. — Poročevalec navaja uspehe dosedanjega dela in raznih prireditvev. V teh petih letih svojega obstoja je imela J. M. 3.362.843 Din dohodkov in 3.239.827 Din izdatkov, prebitek znaša tačas 123.016 Din. — Knjig je razposlala doslej nad 80.000. Matice mora svoje delo s podvojeno silo nadaljevati, pri čemer ji mora ves narod pomagati.

Ker je blagajnik Marušič obolel, je podal blagajniško poročilo g. Mahkota; preglednik rač. svet. Srebrnič je našel knjige v najlepšem redu. — Zborovalci so obe poročili odobrajše vzeli na znanje.

Po govorih zastopnikov raznih narodnih društev in rešitvi raznih predlogov, so sledile volitve. Z vzklikom je bil izvoljen dosedanji odbor, in sicer: predsednik dr. Janko Prettnar, profesor; prvi podpredsednik Fran Finžgar, župnik; drugi podpredsednik Josip Mohorko, inšpektor državnih železnic v Mariboru; tajnik Karol Mahkota, administrator »Narodne gledališča«; blagajnik dr. Drago Marušič,

odvetnik v Ljubljani; blagajnikov namestnik Jernej Kopač, svečar v Ljubljani, Odborniki: Rafko Salmič, trgovec v Celju, Dr. Lambert Erlich, univ. profesor v Ljubljani, Josip Gorup, okrajni šolski nadzornik, Dr. Fr. Kidrič, univ. profesor v Ljubljani, Franc Podboj, vl. svetnik v Litiji, Dr. Gornik, Ljubljana, Dr. I. C. Oblak, odvetnik v Ljubljani, Stane Detela, ravnatelj Mariborske tiskarne, Maribor, Anton Slatnar, tiskarnar, Kamnik, Ivan Tavzes, notar v Logatcu, Josip Znidaršič, okrajni glavar v Kranju, Dr. Ivan Lah, profesor v Ljubljani, Josip Stubej, ravnatelj borze dela, Maribor, profesor Sever, Murska Sobota. — Pregledovalci računov: dr. Dinko Puc, odvetnik in gerent v Ljubljani. Ivan Srebrnič, računski nadsvetnik v Ljubljani.

Predsednik dr. Prettnar se je zahvalil za zaupanje in zbor zaključil.

Obed se je vršil v Narodnem domu. Govorili so dr. Fermeve, okrajni glavar, dr. Vončina, župan dr. Senčar, starosta »Sokola« dr. Salamon, dr. Gosak, pater Alfonz in predsednik »Orla« pater Konstantin.

Iz profsorskega društva.

OBČNI ZBOR LJUBLJANSKE SEKCIJE.

Občni zbor ljubljanske sekcije Profsorskega društva se je vršil v nedeljo, 18. okt. v Mariboru. Udeležilo se ga je okoli 60 profesorjev iz vseh krajev, koder so srednje šole; s pooblastili so predstavljali skupno 168 članov.

Občni zbor je trajal z dvehurnim premorom (od ene do treh) od 11. dopoldne do šestih zvečer. Najprej se je vršil občni zbor društva Samopomoč, t. j. organizacije, ki daje dedičem umrlih članov podporo v znesku tolikokrat 25 Din, kolikor ima organizacija članov. Začasno ima Samopomoč 240 članov, torej dobe sedaj dediči po 6.000 Din. Najmlajši član je star 25 let, najstarejši 75. Večina članov (52%) jih je v starosti od 40—50 let. Prispevek se plača vsakokrat za en smrtni slučaj vnaprej, kadar kak član umrje. Da se pa prepreči možnost, da bi društvo ne moglo takoj izplačati vse vsote, če bi umrla dva člana naglo drug za drugim, se je sklenilo, da se to pot (ob smrti ravnatelja Voglarja) vplačata dva deleža po 25 Din, in sicer prvi 1. nov., drugi 1. dec. Odboru načeljuje tudi zanaprej ustanovitelj Samopomoči prof. dr. Strmšek.

Občni zbor ljubljanske sekcije Profsorskega društva je vodil namesto odstopivšega predsednika dr. Koruna podpredsednik prof. Hočevar. Društvo je šlo 222 članov: 154 v ljubljanski in 68 v mariborski oblasti. Odbor je v 12 sejah razpravljalo o srednješolski reformi, katere prehitro uvedbo je soglasno odklonil, o pritožbah članov radi nepravilnosti pri izplačevanju povišic, o krivičnih persekucijah članov, o redukciji srednjih šol itd. Do mu dela ni manjkalo, zato so skrbele številne pritožbe članov radi počasnosti in netočnosti učne in finančne uprave pri reševanju vlog za napredovanja v službi kakor tudi številne reforme, katerih je bilo baš preteklo leto tako

Dnevne novice.

† Anton Verbaj. V Mali Loki pri Ihanu je umrl v nedeljo 18. oktobra zlatomašnik Anton Verbaj, župnik v pok. Rojen je bil v Vintarjevcu, župnik v Šmartno pri Litiji dne 26. marca 1844, dosegel je torej visoko starost 81 let. V mašnika je bil posvečen 31. jul. 1871. Služboval je kot upravitelj v Štangi, kot kaplan v Metliki, kot kaplan in upravitelj v Zireh, dalje kot kaplan v Kostanjevici, na Krki, v Leskovcu, v Cerkljah na Gor. in kot ekspozit v Sentpetru na Krasu. Za tem je bil od l. 1890. dolgo vrsto let župnik v Kamni gorici. — Pogreb bo danes ob 10. dop. — Naj v miru počiva!

Vendar dve krivici popravljene. Po poročilih iz Belgrada je minister za prosveto podpisal dekret za nastavitve Ivana Štruklja kot šolskega upravitelja na Viču in Lovrenca Jevnikarja kot upravitelja v št. Vidu pri Stični.

Za uvedbo pouka slovenščine na vseh državnih šolah se je soglasno izrekel občni zbor ljubljanske sekcije profsorskega društva. (Glej tožadnevno poročilo v današnjem »Slovenec«.) Veseli nas ta nastop slovenskih profesorjev. Je to čisto naravna in opravičena zahteva, ki smo jo že večkrat naglašali. Če se je uvedel pouk srbo-hrvaščine na slovenskih šolah, se mora dosledno temu uvesti pouk slovenščine na srbskih in hrvaških šolah. To bo več pripomoglo k duševnemu zblizanju treh bratov nego vse deklaracije demokratskih listov o »naciji«. In med srbski in hrvaški narod treba da prodre duh slovenske idealistične kulture, to je že pred 7 leti rekel znamenit francoski publicist.

Trgovski minister na Sušaku. Te dni se je mudil na Sušaku trgovski minister dr. Krajač in si ogledal luko in luške naprave. Bil je tudi na Reki in si ogledal bazen Thaon de Revel. Nato je imel na sušaki občini konferenco z zastopniki gospodarskih korporacij, nakar se je vrnil v Belgrad.

Smrt odličnega Hrvata. V Sisku je umrl mnogoletni tamkajšnji podžupan veletrgovec Nikola pl. Šipuš-Lisački, star 83 let. Pokojnik je veliko deloval v javnem življenju in bil nekaj časa deželni in državni poslanec.

Iz sodne službe. Minister pravde je imenoval za sodnike v področju višjega deželnega sodišča ljubljanskega gg. avskultante: dr. Jakoba Sveta, Miloša Lečnika, Zvonka Doklerja, Miloša Senica, dr. Vlado Kupnika, dr. Stanko Štruklja in Franceta Zavašnika.

Pomlad v jeseni. Prijazna gospa nam je prinesla šopek zgodnjepoletnih cvetic: maka, velikih marjetic, encijana i. dr. ter čisto novih odganjkov šipka; šopek je nabrala zadnje nedelje na Dolenjskem. Tudi v Ljubljani in ljubljanski okolici je opaziti na raznem grmovju, divji trti in drugem rastlinju še bujno rast in sveže poganjke.

Šolske knjižnice. Stalni odbor za ljudsko izobrazbo v prosvetnem ministrstvu je v svoji zadnji seji izvolil poseben odbor, ki ima nalogo, da izbere književna dela, katera naj tvorijo zbirke v ljudskošolskih knjižnicah. V odbor so bili izvoljeni Dj. Kojić, Mihajlo Stanojević, Pavle Stevanović in Milan Šević. — Ali bo ta odbor izbiral tudi dela za slovenske ljudskošolske knjižnice? In če se bodo morda za slovenske knjižnice izbrala tudi srbsko-hrvaška dela — ali se bo manifestiralo »narodno edinstvo« s tem, da se bodo tudi slovenska dela sprejela v srbske in hrvaške ljudskošolske knjižnice? Opozorjamo naše poslance, naj se zanimajo, zakaj ni v tem odboru nobenega Slovenca in kako so te knjižnice projektirane, kar se tiče slovenskih knjig. Slovenci imamo bogato mladinsko literaturo in posebno veliko ilustriranih del, po katerih bo tudi srbska in hrvaška mladina rada segala — če jih bo imela na razpolago!

>bogato«. Pri volitvah je bil z veliko večino izvoljen za predsednika prof. Fran Jeran (136 glasov od 168). V odbor so izvoljeni profesorji dr. A. Dolar, Dolenc, Hočevar, Koprivnik, Pavlič, Prezelj, Vrhovnik in Zaletelj, za namestnike Kranjec, dr. Mole, dr. Peterlin in dr. Strmšek, za preglednike dr. Beuk, Lovše in Mazi.

Nato se je prebral referat dr. Brežnika o mednarodnem prof. kongresu v Belgradu. V debati se je sklenilo, da mora biti vsako večje zborovanje profesorjev združeno s strokovnim predavanjem. Prof. Jarc je takoj prijavil tožadnevno svoje predavanje o estetski vzgoji mladine.

Večino zborovanja je zavzel razgovor o samostojnih predlogih, katerih so stavili razni pododbori nič manj nego 31. Izmed teh so nekateri predlogi taki, da bodo zanimali tudi širšo javnost. Tako n. pr. se je soglasno sprejela resolucija: »Občni zbor naglašajo potrebo, da se uvede pouk slovenščine tudi na šolah s srbsko-hrvaškim učnim jezikom.« Pri debati se je poudarjalo, da se morajo tudi Srbi in Hrvati približati Slovencem in jih spoznavati in ne samo obratno. Graja se je, da se v novih tiskovinah za srednje šole premočno upošteva slovenščina, in sprejela se je zahteva, da morajo biti tiskovine tudi v slovenskem jeziku, da jih bodo starši razumeli. Občni zbor se je izrekel proti kakršnekoli šikaniraju profesorjev z nepotrebnim premeščanjem. Če je profesor kaj zakrivil, naj pride pred disciplinarno sodišče; ne sme se premestiti, dokler

Sejem v Dolskem. Običajni letni sejem sv. Ursule se vrši v sredo, dne 21. t. m. Mesarji in drugi kupci vabljeni. — Županstvo.

Pri sv. Antonu v Štangi se bo vršil letošnji jesenski romarski shod ss. Šimena in Jude že prihodnjo nedeljo, 25. oktobra.

Požar v Višnji gori. V noči od nedelje na ponedeljek je nastal na še nepojasnjen način v hiši g. Ign. Nadraha, uradnika pri vojni pošti v Ljubljani požar. Ko se je okrog polnoči vračal domov in odprl hišna vrata, mu je udaril v obraz gost dim in plamen. Hitro poklicani požarni brambi se je posrečilo ogenj kmalu omejiti. Ker je bil v isti noči močan veter in ker stoji hiša v sredini mesta ob cerkvi so bile tudi sosedne hiše v nevarnosti. Lastniku je pogorelo pohištvo. Škoda je znatna.

Nezgodba pri predstavi. V Sokolskem domu na Viču so vprizorili v nedeljo igro Rokovnjači. Pri zadnjem dejanju ustreli francoski častnik Grog — Nandeta. Ker je imel igralec te vloge v samokresu patrono najbrže premočno zamašeno, je zamašek prestrelil igralcu Nandetu srcejo in ga lahko ranil.

Nove pošte. Tekoče jesen se otvorijo nove poštne zveze: v Ripnju 4. razreda (belgraj. ravnateljstvo) v Surduku, okraj Stara Pazova; poštno-brzojavna postaja, v Prčanju (splitsko ravnateljstvo) telefon za javni promet.

Izprememba poštne zveze. S 13. oktobrom se je ukinil promet na progi Ziri-Gorenja vas ter uvedla dnevna vožnja med pošto Ziri in postajo Logatec.

Poročila se je poštna uradnica Francka Škerlovnik-ova s poštним upraviteljem Viktorjem Trevnom na Bledu.

S Sorškega polja. Prva velika slana je padla v petek na Sorško polje. Sveti Gal nam jo je poslal. Gorenjski vršaci so na pol zameteni. Celo Sorški Osoinik je dobil snega za prvo poskušnjo. V četrtek je kazal toplomer jutraj + 3°, v petek jutraj — 1½°. Bati se je, da ne bi zgodnja zima zavila. Kmetovalci opravljajo stelo in repo, korenje in zelje. Saj sveti Luka — repo pocuka. Zima nikomur ne prizanaša! To je stara naša vera.

Umrl je na Jami pri Mavčičah te dni najstarejši mož vdovec Lovro Kalan, 76 let star. Za nove zvonove je daroval lepo vsoto. Dve leti že ni bilo na Jami mrlja. Lovro je zdaj prvi, kateremu so novi zvonovi zapeli.

Za Srpsko književno združenje. Prosvetno ministrstvo je naročilo vsem svojim podrejenim organom, da pomagajo širiti med narodom Srpsko književno združenje, ki je podobna ustanova kakor naša Mohorjeva družba in Družba sv. Jeronima med Hrvati. Lepo bi bilo od prosvetnega ministrstva kraljevine Sr v, Hrvatov in Slovencev, ako bi bilo istočasno pripravilo vse tri ustanove.

Zadružni referenti v ministrstvu za agrarno reformo. V ministrstvo za agrarno reformo bosta imenovana dva strokovna referenta za agrarno zadružništvo.

Nezaposlenost v Sarajevu. Vsled zaključka gradbene sezije so sarajevski mizarji odpustili 90 pomočnikov. Mizarški sindikat v Sarajevu šteje 120 članov, od teh je sedaj zaposlenih samo 30. Tovarna za pohištvo v Ko-

VSE NEČISTOSTI OBRAZA

kot: lišaje, ogrce, izpuščaj, krvave žilice itd. začasno odstranijo pariška emulzija »Vigene Adeline Petit«, edino perfektno in neškodljivo sredstvo, ki ga priporočajo mnoge zdravniške kaspitete, za umivanje polt, ki preprečuje razvoj gub in daje licu mladenski izgled in svežost. Vsak dan pride številno priznani. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parijumetijah za ceno Din 30.— za steklenico. — Glavno skladišče v Jugoslaviji: Zagreb, Gajeva ulica 8.

ševu, kjer je preje delalo po 80 delavcev, ima sedaj samo po 3 do 4 delavce.

Kulturno-zgodovinska razstava v Zagrebu. Ministrstvo prometa je dovolilo obiskovavcem kulturno-zgodovinske razstave v Zagrebu 50% popusta na vseh osebnih in brzovlakih razen Simplon-Orient-Express-a in nočnih brzovlakov 6 in 7 na progi Zagreb-Belgrad. V Ljubljani se dobivajo legitimacije pri Zvezi za tujski promet in stanajo 30 Din. Razstava bo trajala do 15. novembra.

Za pravoslavni-bogoslovni list. Srbski parihar je podaril pravoslavni bogoslovni fakulteti na belgrajskem vseučilišču 50.000 Din, da se ustanovi znanstveni bogoslovni časopis.

Učiteljski dom v Belgradu. Odbor Učit. združenja je sklenil, da začne v Belgradu v najkrajšem času zidati učiteljski dom. Zgradba je namenjena v velikem slogu in bo ena največjih palač v Belgradu.

Zaradi matere v smrti. V Mostarju se je ustrelil 22letni trgovec Petar Radovanović. Zapustil je pismo, v katerem izjavlja, da ne more več prenašati ravnanja svoje matere, ki ga prezira in zapostavlja, dasi je od svojega 13. leta s svojim delom skrbel zanjo in brate.

Obsojeni trgovci z dekleti. Svoj čas smo poročali o trgovini z dekleti v Zagrebu in aretaciji večjega števila rufijank in rufijancev. V stvari se je potem vršila kazenska razprava pred okra'nim sodiščem v Zagrebu, ki je obtožence obsodilo na zapor 6 tednov do 3 mesecev. Na razpravi je prišlo na dan žalostno dejstvo, da je bilo vseh 35 deklet, ki so jih ti zvodniki ujeli v svoje mreže in oddali v javne hiše, pravno že preje propadlih. Vsi obsojenci so se pritožili proti obsodbi, a višje sodišče je te dni prvotno razsodbo potrdilo v polnem obsegu; le enemu obsojenemu je znižalo kazen od 6 tednov na mesec dni.

Posledice goljufij v državni solarni v Kreki. Zaradi ogromnih goljufij poverjenika monopolne uprave v solarni v Kreki, o katerih smo poročali, je uprava monopolov do nadaljnjega ustavila vsako dobavo soli iz Kreke. Vsled tega je morala kemična tovarna v Jajcu, ki je dobila sol v svoje industrijske namene iz solarne v Kreki, z večerajšnjim dnem svoj obrat deloma ustaviti in odpustiti 600 delavcev. Sarajevska delavska zbornica in tovarniška uprava sta se brzojavno obrnili na ministrstvo za soc. politiko, da bi se odredba monopolne uprave preklicala in bi tovarna dalje dobivala sol. Tako bi se odvrnila katastrofa brezposelnosti za 600 delavcev, ki je tem hujša, ker je zima pred durmi.

Velike goljufije Belgrajčana v Berlinu. Sin belgrajske židovske družine Leon Heim je po raznih večjih in manjših goljufijah v Belgradu, Milanu in na španskem lani dospel v Berlin in dobil službo v banki Bošković, ki mu je zaupala svojo menjalnico v samostojno vodstvo. Banka je letos februarja likvidirala, a Heim je na lastno pest vodil menjalnico dalje in dajal potrdila v imenu banke, ki ni več obstojala. Na ta način je ogoljufal srbskega podpolkovnika Andra Pepovića, konzula Ramadanovića, atašeja Vesnića in razne druge Srbe za nad 400.000 Din. Heima so zaprli.

V Belgradu na oglu Obilježevga Vence 33 in Knez Mihajlove 10, pod Ruskim carjem, se je otvorila velemestno urejena delikatesna restavracija s tujo in domačo prvovrstno pijačo ter s prvovrstnimi domačimi in tujimi delikatesami. To je prvi slučaj, da se je v Belgradu odprl te vrste lokal z vsemi higijenskim pogoji v prid zdravju belgrajskih meščanov. Organizator je g. Trifun M. Marković, bivši ravnatelj hotela »Srpske Krune«.

»Sreča te išče, um ti je dan! Našel jo boš, če nisi zaspan!« — Tako je nekdo zapel pesnik. Tudi ti lahko najdeš srečo, dragi čitatelj! Um ti je dan, samo zaspan ne smeš biti, temveč vzeti v roke dopisnico in naročiti srečke efektivne loterije društva Katoliški dom v Ljutomeru. Stane samo pet Din, pa ti lahko prinese srečo. Če zadeneš glavni dobi-

METALLUM
baterije za svetilke

tek, dobiš kompletno spalno opravo (2 postelji z nočno omarico, 2 omari, umivalnik, mizo s štirimi stoli — vse iz trdega lesa)! Drugi dobiček je možko ali žensko kolo, tretji šivalni stroj, četrti pisalna miza. Tudi 300 litrov pristnega Ljutomerznanca ne manjka. Da boš pa imel podlago za njega, kupi še eno srečko, pa lahko dobiš prešička! Na zadnji strani srečke, ki jo boš kupil, lahko razbereš še mnogo drugih lepih dobitkov, saj jih je vseh skupaj 250! Samo ne odlašaj, dragi čitatelj, ampak takoj sezi po njih! Piši samo dopisnico, pa ti društvo Katoliški dom srečko dopošlje. Če se ti pa vidi bolje, pa ti društvo javi samo številko srečke, katero si kupil, srečko samo pa ti brani društvo! Razprodajalci srečk dobijo 10% provizijo!

Protest gospodarskih korporacij proti davč. preobremenitvi Slovenije.

Združene gospodarske korporacije in organizacije, kakor Zveza industrijev, Zveza trgovskih gremijev, Zveza obrtnih združenj, Pokrajinska zveza hišnih posestnikov, Jugoslovanska obrtna zveza, Kmetijska družba, Zbornica za trgovino, obrt in industrijo itd. priredile v petek, dne 23. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne v dvorani »Kino Matica« v Ljubljani veliko zborovanje, na katerem se bode razpravljalo davčno vprašanje, ki postaja vsled trajne gospodarske krize v Sloveniji vedno bolj pereče. Na zborovanju se bodo v obliki resolucije stavile zahteve za izpremembo sedanjih davčnih zakonov in za omilitve davčne prakse. Na zborovanje so povabljeni zastopniki vlade, centralne in oblastne, zastopniki vseh gospodarskih korporacij in organizacij, predstavniki političnih strank, zastopniki oblastev in uradov. Zbor je javen.

Iz Ljubljane.

Nastopno predavanje dr. Vodopiveca. No-voimenovani honor. nastavnik ljubljanske juridčne fakultete g. dr. Frane Vodopivec, vel. župan v pok., ki bo predaval v tek. semestru občinsko pravo v naši kraljevini s posebnim ozirom na Slovenijo, bo imel danes, dne 20. t. m. ob 18. uri v zbornici svoje nastopno predavanje, in sicer: »Načela sedanjih občinskih zakonov v naši kraljevini«.

Wendel Herman: Der Kampf der Südslaven um Einheit und Freiheit je svojevrstna knjiga, ki nam podaja zgodovino jugoslovenskih narodov na čisto poseben način. Menimo, da bomo roman. Izposodiš si knjigo lahko v knjižnici Prosvetne zveze vsak delavnik od 9.—12., in od 14.—18. ure proti majhni odškodnini.

Zadušnice za padlimi in umrlimi vojniki bo imelo Združenje vojnih invalidov v sredo, dne 21. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne v stolnici v cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani. Vabljeni so vsi zastopniki civilnih, cerkvenih in vojaških oblasti, da se zadušnice po možnosti udeležijo. Za invalide, vdove in sirote pa je dolžnost, da s svojo navzočnostjo polnoštevilno počaste spomin svojih tovarišev ozir. mož in očetov. — Izvrševalni odbor.

Rokodelski dom. Vsi gg. pevci, ki sodelujejo pri pevskem zboru v Rokodelskem domu, naj se zanesljivo udeležijo pevskih vaj, ki

Škofje je ob prihodu sprejel izvršilni odbor Zagrebških Hrvatov, ki je razstavo priredil, in pokrovitelj razstave župan dr. Heinzl; tolmači in voditelji po razstavi so bili prof. Ljubo Račić, vseuč. prof. V. Klaić, dr. Velimir Deželić star. i. dr. strokovnjaki. Škofje so se jako pohvalno izrazili o razstavi. Tajnica odbora Z. H. Slava Fürst se je zahvalila za obisk in naglasila, kako veliko vlogo je igrala v kulturni prošlosti Hrvatov, posebno pa mesta Zagreba, katoliška cerkev, in kako se imajo Hrvati za mnoge kulturne pridobitve s ponosom zahvaliti cerkvi in njenim prvakom.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Drama.
Začetek ob 8 zvečer.
Torek, 20. okt.: Zaprt.
Sreda, 21. okt.: »Zimska pravljica«. Red C.
Četrtek, 22. okt.: »Pegica mojega srca«. Red D.
Petek, 23. okt.: »Za narodov blagore«. Red F.
Sobota, 24. okt.: »Periferija«. Red A.
Nedelja, 25. okt.: »Pegica mojega srca«. Izven.
Ponedeljek, 26. okt.: »Za narodov blagore«. Red B.
Opera.
Začetek ob pol 8 zvečer.
Torek, 20. okt.: »Manon«. Red F.
Sreda, 21. okt.: »Mrtve očie«. Red B.
Četrtek, 22. okt.: »Nabore«. »Povratek«. Premijeri.
Red E.
Petek, 23. okt.: Zaprt.
Sobota, 24. okt.: »Aida«. Red D.
Nedelja, 25. okt.: »Nabore«. »Povratek«. Izven.
Ponedeljek, 26. okt.: Zaprt.

Zagrebska kulturno-zgodovinska razstava.

OBISK JUGOSLOVANSKIH ŠKOFOV.

Minoli petek so si ogledali zagrebško kulturno-zgodovinsko razstavo polnoštevilno jugoslovanski škofje, ki se mude v Zagrebu. na konferenci, z apostolskim nuncijem Pellegri-rijem in nadškofom dr. Bauer-jem na čelu.

bosta v torek, 20. t. m. in v četrtek, 22. t. m., obakrat ob osmi uri.

V stolni pevski zbor v Ljubljani sprejme vodstvo kora več dobrih pevk in pevcev, ki bi hoteli proti primerni nagradi sodelovati pri velikih (latinskih) mašah ob nedeljah in praznikih. Oglasiti se je pred Škofijo 12 L. (ob nedeljah — če mogoče — od pol 12.—12., ob delavnih od 1.—2. ure popoldan).

Nepredvidna vojna. Hlapec K. G. je v soboto, vozil z dvovprežnim vozom po Dunajski cesti v smeri proti glavni pošti tako nepredvidno, da je poškodoval plinsko svetilko pred palačo Ljubljanske kreditne banke. Napravil je za 160 Din škode.

Popadljiv pes. Železničarja Alojzija Ostermana je v soboto na Dolenjski cesti v desno nogo vgriznil pes, last uradnika L.

Tatvina. Strojvodji Francu Drogeniku v Ilirski ulici št. 12 je ponujal okoli 13 let star deček knjige v nakup. Ker je Drogenik nakup odklonil, se mu je mladi prodajalec »zahvalil« s tem, da mu je v kuhinji ukradel 4 bankovce po deset dinarjev iz torbice; le dva je velikodušno pustil lastniku.

Poneverbe. Ivan Lodič, rojen leta 1899. v Trstu in tja pristojen, je dne 18. t. m. Albinu Pečarju poveril 7000 Din gotovine in pobežnil. Anton Japelj, trgovski pomočnik, rojen leta 1897. v Ljubljani, pristojen na Vrhniki, je izvršil v Ljubljani več goljufij in poneverb ter neznanokam odšel.

Zaloga izdelkov konzervne tovarne »Globus« na Vrhniki se nahaja sedaj, ko se je paviljon na Vodnikovem trgu odstranil, nasproti čez cesto v trgovini z delikatesami in zalogo sira Antonije Pibernik, Vodnikov trg št. 5. — Tam se dobe vsako sredo in soboto prvovrstne domače krvavice, jetrnice in pečnice; vedno sveže hrenovke in drugi mesni izdelki; vse vrste mesnih in sadnih konzerv, marmelade in konzervirano solčivo, vse vrste sira, surovo čajno maslo, rum, konjak, likerji, vino v steklenicah, divjačina in zaklana perutnina. 6919

Iz Štajerske.

Proga Krapina-Rogatec. Iz Belgrada poročajo, da je prometno ministrstvo sklenilo začeti z gradbo proge Krapina-Rogatec. Načrt se v posameznostih izpremeni. Potrebni kredit se zagotovi v proračunu za prihodnje leto.

IZ MARIBORA.

Iz mariborskega bogoslovja. V I. letnik mariborskega bogoslovja so vstopili letos sledeči gg. abiturienti: Hanc Franc, Klemenc Jožef, Kocbek Edvard, Ledinek Maksimiljan iz mariborske gimnazije, Hanželič Rud. iz Ljubljane, Lesjak Karol iz Celja in Vodeb iz Št. Vida. Razen tega obiskujeta predavanja še dva fr. kapucina Koren in Lončar od Sv. Jožefa. Cela fakulteta šteje skupno zaenkrat 22 slušateljev. 6 jih pa služi vojaško službo.

IZ TRBOVELJ.

Razstava goveje živine. Prav dobra je bila misel tukajšnje Kmetijske podružnice, da napravi ravno ob sv. Lukežu razstavo goveje živine, ker je bil ta dan vedno eden najboljših sejmov v Trbovljah, dasi je začel po vojni že hirati. S to razstavo se bo gotovo ta Lukežev sejem spet opomogel v interesu celega kraja. — Ob tej razstavi je prenovila občina tudi sejmišče, dala postaviti nove stojnice za živino in tudi v drugih rečeh šla na roke kmetijski podružnici. Na vrhu sejmišča je bil na-

Vedno tja, kjer je dobro.

Zato po oblačila vedno k

Drago Schwab — Ljubljana.

pravljen oder, lepo ovit s smrečjem, za ocenevalno komisijo, kjer so bile v ozadju razstavljene tudi nagrade za umne živinorejce. V sredini nad razstavo je imela svoj prostor rudniška godba. — Razstavo je otvoril ob 11. uri predsednik kmetijske podružnice g. Kolenc Dominik. Pozdravil je zastopnike Kmetijske družbe g. tajnika inž. Laha Radota ter živinozdravnika g. Tepina, ki sta prišla v ta namen iz Ljubljane in v nadaljnjem govoril o mnogih težkočah tukajšnjih kmetovalcev pri živinoreji. — Po njegovem govoru je komisija ocenila živino. — Po premovanju je še govoril g. inž. Lah o umni živinoreji. Poudarjal je, da je treba uvesti več montažonske pasme, da dobi naš kmet več dobička od krav, ki so poznane dobre mlekarice. — Nato so se počele razdeljevati nagrade. Skupna vsota je bila določena 6400 Din. Razdelilo se je med sledeče kmetovalce: Za junce po 200 Din: Lukmar Matevž, Retje; Kolenc Dominik, Gabersko; Strovs Ignac, Sv. Marka. Za bika je dobil diplomu: Strovs Franc, Knezdol. Za telice po 300 Din: Tekavc Filip, Planinska vas; Cestnik Alojz, Knezdol; Jerman Fran, Knezdol. Za krave po 500 Din: Ahac Rudolf, Planinska vas, Urbajs Ivan, Prapretno, Keršič Albina, Ojstro; po 300 Din: Stakne Antonija, Trbovlje, Hauk H., delovodja, Trbovlje, Ivan Strovs, Sv. Marka; po 200 Din: Trislan Franc, Gabersko, Plaznik Martin Sv. Lenart in Zupan Franc, Prapretno. — Vsega skupaj je bilo priglaseno na razstavo 120 komadov razne vrste za premovanje in na sejem 83 komadov, kar je za tukajšnje razmere lepo število.

Ognite se avtomobilom. Dnevno tožijo šoferji s kako nagajivostjo se nastavlja na cesti poredneži in se nočejo umakniti avtomobilom, vozečim k vlakom. Pred nekaj dnevi, ko je avto g. Rozina vozil proti Dimniku, je priletel iz te gostilne neki nepridiprav ravno pred avto in se na klice ljudi ni hotel ustaviti. Ker je pri Dimniku močan ovinek je res čuda, da je imel šofer toliko prisebnosti, da je tik pred nagajivcem avto ustavil. Včeraj se je nastvil pri Delavskem domu neki vinjen človek avtu na pot, danes pa na novi cesti motornemu kolesu. Tako počenjanje je že hudobija in nikdo ne pomisli, koliko trpi na živcih šofer, ki vozi. Policija naj bi take ljudi eksemplarično kaznovala. — Danes, v nedeljo se je dogodila tudi nesreča, da je avto povozil nekega otroka. Mati je šla po eni strani in otrok po drugi strani ceste. Ko avto že pri-

vozi v bližino matere, pokliče ona otroka k sebi, otrok leti k njej, a naravnost pod avto. Dobilo je revše hude poškodbe. Prenesli so ga takoj v bolnico. Mati je pri nesreči omedlela. Pozor torej na avtomobile!

HRASTNIK.

Občinske volitve so bile preteklo nedeljo na Dolu. Lista kmečke zveze SLS s podžupanom B. Babičem na čelu je dobila 6 odbornikov, lista delavske zveze (nosilec župan Draksar) 4 odbornike, združeni nasprotniki na gospodarski listi 7 odbornikov. SLS je obdržala sedanjo posest. Nasprotniki so po »Jutru bobnali, da bodo imeli večino ter da bo Dolinšek župan, a so se opekli.

Smrtno ponesrečil je rudar Vovk. V petek se je delila plača kakor navadno. Vovkova žena Terezija je obhajala svoj god in sta bila oba z malim triletnim sinčkom v gostilni Birtič. Zvečer je nesel vinjeni Vovk otroka proti domu, a je pri mostu med Birtičem in Logerjem padel v potok in se tako udaril na sence, da je ostal do svoje smrti ob 3. jutraj nezavesten. Zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke.

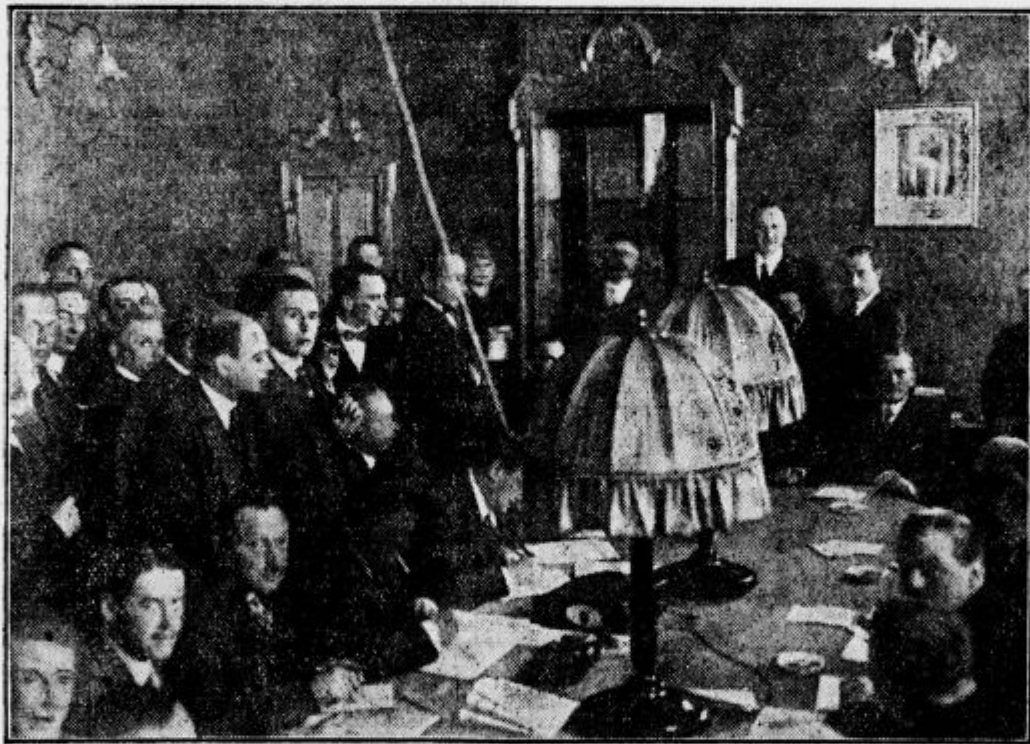
Janko Benedičič, Ljubljana.

Težnje drž. policijskih organov.

Vsi državni uslužbenci, brez razlike na kategorije, smo z veseljem pričakovali pred leti uveljavljanje službene pragmatike, katere je imela pred vsem rešiti in urediti razmeram in draginjam primerne mesečne prejemke, s čemer se je pa le delno in za kratek čas drž. nameščencem odpomoglo, ker se je stanarina, osobito v prečanskih krajih kar 24 kratno povišala.

Najmanj — ali skoro nič — je pa prinesla službena pragmatika nam, drž. polic. uslužbenecem, ako pri tem omenimo, da so se nam ukinile vse bonitete, katere smo imeli pred uveljavljanjem pragmatike. Najbolj izmed teh predrinjenj vprašanj je plača za čezurno delo, za katero smo bili sicer skromno in v kronah plačani, danes pa niti tega nimamo.

Naši mesečni prejemki so popolnoma enaki plači drugih drž. nameščencev, kateri opravljajo službo le v določenih uradnih urah, do čim moramo polic. nameščenci opravljati služ-

Konferenca v Locarnu: Angleški minister Chamberlain daje časnikarjem informacije in pojasnila.

Sukno za moške obleke

površnike in modne hlače, velour za damske plašče, volneno modno blago za krila, obleke in kostume vsakovrstne podlage, razne perline barhante v najlepši izbiri in najceneje kupite pri, po solidnosti znani, tvrdiki:

I. in I. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra 2. 29.

bo dnevno po 12 in še več ur, ako to zahtevajo gotove časovne razmere, a vse to brez posebnih nagrade. Člen 40. zakona o drž. uradnikih in drugih uslužbencih sicer navaja: »Za stroke ali krajine, kjer se opravlja služba s stalno zvišano pozornostjo ali s posebnim naporom ali z izvestno nevarnostjo za življenje ali zdravje državnih uslužbencev ali za stroke, ki se po svojem značaju posebno odlikujejo, pravtako pa tudi za pojedine službene položaje ne glede na značaj stroke, ki se nekoliko dviga nad skupino, v katero spadajo, za vendarle ne morejo biti uvrščeni v višjo skupino, odredi ministrski svet sporazumno s finančnim odborom narodne skupščine posebne doklade na plačo, bodisi v denarju ali naravi« — toda kljub vsem dosedanjim prošnjam na podlagi predstoječega člena, ne dobivamo že od aprila 1924. nikakih doklad za to čezurno delo. Ako velja ta člen za bodisi katerakoli stroko drž. nameščencev, mora pred vsem in v prvi vrsti veljati za organe javne sigurnosti — policijo. — Jasno je razvidno, da je zakonodajalec pri stilizaciji člena 40. omerjenega zakona imel pred vsem v mislih našo stroko, katere je specialna varnostna oblast v državi, vzdržuje javni red in mir, štiti državno in zasebno imovino in skrb, da se zakoni in odredbe točno izvršujejo. Policijski organi ne poznamo ne nedelj in praznikov, ne poznamo nobenih ovir in težkoč, ter moramo izvršiti službo ob vsakem vremenu in kljubovati vsem vremenskim nepravilnostim.

Za izvrševanje tako napore in življenja nevarne službe je samoobsebi umevno potrebna boljša prehrana, za katero pa naša stroka nima potrebnih sredstev na razpolago, ako pomislimo, da so ti organi po večini družinski očetje ter iz določenih »maksimiranj« v veliki meri in povečini vsi zadolženi. Vestno izvrševanje poverjene službe pa bo zamoglo izvršiti le dobro plačano osebje polic. stroke.

Strokovne organizacije drž. polic. nameščencev so po svojem »Savezu« že v maju t. l. poslale na merodajna mesta in pa vse politične stranke prošnjo za odpravo in popravilo krivic, ki se gode naši stroki, ter upamo, da ta naš apel — spomenica — ne bo ostala pri sestavljanju rednega letnega budžeta — nerešena. Zato se obračamo javno do vseh merodajnih faktorjev — vladnih kot političnih — da se za naše zahteve in utemeljene prošnje zavamejo, ter da podpirajo v vseh prošnjah naše odposlance, — deputacije —, kateri v nekaj dneh odpušajo k centralni oblasti, da še tamkaj osebno intervenirajo za zboljšanje težkega položaja našega stanu!

Dopisi.

Orehovica pri Šent Jerneju. (Trgatev. — Zetev. — Fantovske vojne.) — Trgatev je pri nas končana, kot že v navadi, par tednov prerano. Ne glede na manjši pridelek, povzročen po vremenskih nepravilnostih in razpaslih trtnih boleznih (rji, gnjilobi), zaostaja ista tudi glede kakovosti za lanskim. Kakovost bi se bila dala s poznejšim trganjem precej zboljšati. Toda kaj, ko vse

Najcenejše in res dobro

si lahko nabavite ženski plašč, moško sukno ali obleko, če kupite

Velour sukno ali Double

pri

A. Potokar, Ljubljana

poleg trga, pri Zmajskem mostu.

in si pustite to napraviti po svoji volji pri zmerno ceno računajočem krojaču.

DVE PREMIJERI V NAŠI OPERI.

V četrtek dne 22. t. m. vprizore v naši operi dvojce novih del in sicer: Gerbičovo dvodejansko opero »Nabor« in pa Hatzejevo opero »Povratek«. Fran Gerbič, pokojni ravnatelj Glasbene Matice, je komponiral na besedilo novele, ki jo je spisal njegov sin Hugon, opero in sicer jo je dokončal l. 1913. Opera je ostala do danes še neizvajana ter doživi svojo premiero v četrtek na našem odru. Poleg nje se poje Hatzejeva enodejanska opera »Povratek«, katero je skladatelj posvetil svojemu učitelju znanemu komponistu Mascagniju. Na te dve premieri opozarjamo naše občinstvo. O vsebini in skladateljih spregovorimo jutri.

Na smrt obsojeni!

»Krekova Mladina« je vprizorila v nedeljo v Ljudskem domu ob priliki petletnice koroškega plebiscita igro »Na smrt obsojeni«. Igra je v moralnem in gnetnem oziru dobro izpadla. Privržiten se je udeležilo mnogo občinstva. Vsak je odnesel vtis, da je na Koroškem bila kriva nesreča v največji meri pijača, za katero so se prodajale izgubljene duše. — Lepo je igrala Kristina Kotnikova, nič manj tudi njena sestra Hilda, ki se je žrtvovala v prid svojemu sorodniku gostilničarju Gelbu, da je bil izvoljen poslanecem. Tudi gostilničar Gelb in kočar Zabernik sta bila z vlogo na mestu, sicer pa so vsi igralci izvrstno izvršili svojo nalogo.

Glasba.

POSLOVILNI VEČER

gospe in gospoda Mitrovića, ravnatelja mariborske opere.

Dokler smo g. Mitrovića opazovali pri njegovem delu, ga nismo mogli tako preceniti, kakor se danes ob slovesu zavedamo, kaj nam je ustvarjal. Zato ni bilo drugača mogoče kakor da smo

se zbrali pri poslovilnem njegovem večeru, pri katerem sta nam odhajajoča pripravila še enega izmed največjih umetniških užitkov. Kakor je bilo vedno njegovo delo posvečeno čisti umetnosti, dasi se je včasih moral vsled stanja gledališča ukloniti manj umetniški izbiri gledališke publike, tako je bil tudi poslovilni večer posvečen klasični glasbi, delom umetnika-orjaka Beethovna.

Ouverture »Prometheus« nas je vpeljala v slavnostno razpoloženje, ki se je od točke do točke stopnjevalo. Vijolinski koncert gđ. Fani Brandlove nam je razkrival tajinstvenost glasbe po najnežnejšem in najbolj občutenem podavanju, ki je bilo tudi virtuozno popolno. Da smo od gospe Mitrovićeve pričakovali mnogo, je razumljivo vsakemu, ki jo pozna po njenih uspehih v gledališču. Ta večer pa nam je zapela tako, da nam je postalo posebno težko, ker je bilo slovo, ko nam ne bo več stalno s svojo umetnostjo podajala takih biserov, kot nam je enega najboljših ta večer.

Peto simfonijo je postavil g. ravnatelj kot višek večera. Pokazal nam je, da ni samo spreten operni dirigent, pač pa da je tudi na simfoničnem polju doma. Posebno smo občudovali posrečeno interpretacijo tega velikega in lepega Beethovnega dela.

Gospod Mitrovič žanje za svoje delovanje zaslužen priznanje ne samo pri nas, ampak tudi drugod. Že pred 20 leti je prejel od kralja Petra red Sv. Save V. stopnje, ko mu je ob priliki kronanja posvetil slavnostno kamato. Ta večer pa mu je dr. L. Poljanec kot zastopnik velikega župana s primernim nagovorom izročil red Sv. Save IV. stopnje, ki ga je ž njim odlikoval kralj Aleksander v priznanje njegovih zaslug na glasbenem polju.

Mi častitamo g. ravnatelju k njegovim uspehom in k odlikovanju. Hvaležni smo njemu in vsem, ki so sodelovali za ta večer; lepše se ni mogel posloviti od nas. Kakor nam je žal, da odhaja, mu vendar iz srca želimo, da tudi na svojem novem mestu uspešno posveti vse svoje zmožnosti glasbeni umetnosti.

Orkester je rešil tokrat svojo nalogo kaj dobro. Bilo je še tu in tam, kar nas je motilo, n. pr. nesigurnost v prvem stavku in pri pizzicato tretjega stavka simfonije, a to so malenkosti, ki niso pokvarile splošnega harmoničnega vtisa. Posebno nam je ugajalo diskretno spremljanje violinskega koncerta.

Ta večer nam je dokaz, da se moremo do klasične glasbe dvigniti tudi pri nas, če je dovolj dobre volje in vztrajnosti. Želimo in upamo, da bomo tekom letošnje sezone še večkrat imeli priliko slišati kaj podobnega. —ič.

Beethoven — čudak.

Samotarski izprehodi. — Aretiran kot vagabund. — Čuden umetnik. — Škandal med najvišjo aristokracijo.

Beethoven, slavni skladatelj, ta največji med velikimi, je bil zaradi popolne gluhosti, ki ga je uničila in potrla, po značaju čuden, pust, razdražljiv, nevljuden in naravnost podivjan. Najrajši se je izprehajal po samotnih, tihih gozdovih in tam se je včasih do nagega slekel in ležal po cele ure na mehkem mahju; pa je enkrat, zamišljen v svoje kompozicije, celo pozabil se obleči in se vrnil v mesto — nag. Nekoč ga je dunajska policija aretirala kot potepuha in ga zaprla, pa se njegovemu založniku in znanemu dirigentu Herzogu komaj posrečilo, da ga izvelkel iz aresta.

V ljubezni ni imel sreče, in to je še povečalo njegovo neprijaznost in otožnost. Beethoven ni bil lep po navadnem merilu, toda, kadar je sedel pri klavirju, je osvajal ljudi z neko nadnaravno silo. Ta velikan glasbe je znal improvizirati čudovite kompozicije na

vsak tema, ki ga je dal izbrati iz publike, in je zvaljbal solze na oči očaranih poslušavcev, a sredi največje zamaknenosti je naenkrat prasinil v porogljiv, satanski smeh in sesul na prestrašeno celo ploho žaljivk, deroč se: »Umetnost! Ali je to umetnost? Vi ste vsi skupaj butci in nimate trohico občutka!«

Nekega večera so Beethovna povabili prijatelji, naj jim kaj zaigra. Ker se je obotavljal, so ga pustili na miru in odšli v drugo sobo. Beethoven osamljen je nato sedel h klavirju in se potopil v glasove, kakor utva v razburkane valove. Oni v drugi sobi so ostali nepremični, kakor okameneli. Po dvehurnem sviranju je Beethoven naenkrat prenehal in planil med družbo, haluciniran, kakor da hodi po oblakih. Priletevši v sobo kakor bomba je prevrnil jedilno mizo z vso posodo, ki se je razletela na drobne kose in zdrvil ven kakor burja.

Pri neki drugi priliki je sviral na soareji kneza Windischgrätza, kjer je bil zbran cvel najvišje dunajske aristokracije. Med njegovim sviranjem se je neki neumen grof razgovarjal s svojo damo. Beethoven, opazivši to, je planil pokoncu, raztrgal note, ter kosčke posul po grofovskih glavah in knežjih frizurah ter odšel s krepko psokvo na ustih. Bil je strašen škandal in zamera v visokih krogih huda. A žvižgal je Beethoven na to! On ni snel klobuka niti pred kralji, in znana je zgodba njegove III. simfonije (»Heroica«), ki je bila posvečena Napoleonu, dokler je bil še konzul. Čim se je Napoleon kronal za cesarja, je Beethoven posvetitev uničil.

priloga in dokazovanje tu ne izda nič. Eden začne in za njim je mahnejo vsi drugi — že iz bojazni pred tatovi. Po tej poti bomo dospeli Dolenci z našim vinskih pridelkom neizogibno do dvomljivega slovesa nemškega »Grünebergerja«.

— Zetev ajde je v polnem teku in kaže zadovoljivo. V splošnem smo z letošnjo žetvijo vkljub najgostejšemu vremenu lahko zadovoljni. — Fantovski pretepi so sicer v našem narodu že stara razvada. Vendar, kar se v naših krajih v tem oziru zadnji čas dogaja, presega vse meje in meče čudno luč na naše razmere. Temu ni kriva nikaka tolikokrat citirana povojna posurovelost, tu tiči vzrok neke druge. Ako se n. pr. napolnijo fantje iz ene ali dveh vasi o priliki kakoga sejma ali žegnjanja oboroženi do zob proti fantom iz druge vasi in se v ta boj vmešava staro in mlado, in ako se napadenci ob prvi priliki na enak način odzovejo, to niso več fantovski pretepi, nego pravcati bojni pohodi ene vasi proti drugi, pri katerih si ni življenja svest tudi najbolj neolčen in neprizadet človek. Dejstvo je, da imamo beležiti v naši okolici tekom nekaterih let tri nepojasnjene uboje. Skrajni čas je, da se ta prelepaški duh pri naši mladini odpravi, kar nikakor ni v duhu našemu narodu. Vsi prizadevi se obračamo do naših oblasti in varnostnih organov, da posvetijo ureditvi teh razmer svojo posebno pozornost. Ni pravilno, ako se pusti od alkohola razvnetim ljudem čas, da se medsebojno pobijajo, češ, le naj se, mi bomo pozneje red naredili. To se nam zdi tako, kakor če bi ognjegasec pri požaru čakal konca in dejal: Le naj pogori, bom že potem pogorišče pogasil. Življenje vsakega človeka je dragoceno tudi za državo in velike važnosti je za državo, da ima zdrave in nepohabljen državljane. Zato je po našem mnenju tudi dolžnost varnostnih organov, da že nastale pretepe kolikor mogoče omeje, ako jih že ne morejo preprečiti. — Kolikor nam je znano, so sečasno v teku iz našega kraja sledeče pretepeške kazenske zadeve: Napad na duhovnika o priliki letošnjega žegnjanja na Gorjanec, dva fantovska pretepa v Sent. Jerneju na sejmu in žegnjanju in en fantovski pretep na žegnjanju v Brusnicah. — Treba bo vse energije, da se posurovelost naše mladine čimprej odpravi. Trije činitelji so, ki zamorejo človeka s skupnim složnim delovanjem dobro vzgojiti, zboljšati: Cerkev, šola, dom. Z vzajemnim delovanjem teh treh se dosežejo gotovi uspehi. Žalobog je šola v zadnjih časih veliko zamudila. Ni več onih požrtvovalnih, idealnih učiteljskih moči, ki bi na duševni razvoj otroka tako blazilno vplivale kot nekdaj — vsaj pri nas ne. Posledice so tu. Kaj pa nas čaka, ako se šolska vzgoja vsmeri popolnoma na brezverskem stališču, to si lahko vsak razumen človek po razmotrivanju sedanjih razmer na prstih prešteje.

Grize-Zabukovec. O priliki petelinice žalostnega koroskega plebsidla tudi mi nismo pozabili svojih neodrešenih koroskih bratov in sester. Vsa tukajšnja društva in organizacije brez razlike strank so se združile in na vse zadovoljiv način se spominjale tega žalostnega dogodka. 10. oktobra ob pol 7. uri zvečer se je vršil obhod z bakljado in godbo skozi Megojince in Grize. V dvorani g. A. Piki v Grizah se je vršilo manifestacijsko zborovanje. Najprej je godba zaigrala »Lepa naša domovina«. Nato je g. začasni upravitelj tukajšnje šole Fr. Razpotnik podal zgodovinski razvoj koroskih Slovencev. — Peveci so zapeli: »Glas vetrov in »Gor brez jezera«. Nato je g. kaplan I. Granfolica poklical v spomin žalostni plebsidit ter opisal sedanje žalostne razmere koroskih Slovencev. Peveci so še zapeli »Pesem koroskih Slovencev«. Nato so se trije govorniki na kratko navzoče opomnili važne narodne dolžnosti do neodrešenih koroskih bratov in sester. Slednjič je godba z »Naprej za stava Slavec in »Bože pravde« kontala manifestacijo in udeleženci so se zadovoljni, polni sočutja do koroskih trpinov, pripravljeni jim pomagati in jih rešiti, razšli.

Šmartno pri Litiji. Tukajšnje Kat. prosvetno društvo je otvorilo v soboto 17. t. m. ob pol 8. zvečer z zgodovinsko igró Ben Hur svoje prosvetno delovanje za dobo 1925-26. Igra vsebuje 9 dejanj. In sicer se vrši prva slika 34 let po Kristusovem rojstvu, vse ostale slike se pa odigravajo osem let pozneje na zgodovinskih tleh našega Odrašenika. V igri nastopi razen številnih stativov 20 oseb, ki mora biti vsaka na svojem mestu. Zato smo v uspeh gledali nekam boječe, zlasti, ker je bila to prva predstava v letošnji seziji. Tudi vaj za to igro je bilo v primeri s težkimi vlogami ter veliko režijo zelo malo. Topot pa se je spremenila naša bojazen v veliko — presenečenje. Kajti tako lepega uspeha z domačimi močmi nismo mogli pričakovati. Posebno nas je razveselilo, da je vsak igralca temeljito znal svojo vlogo. Sijaj igre je dvignil posebno g. Ludvik Kožuh v glavni vlogi Ben Hura. Maska res nekam židovsko-rimljanska je živo učinkovala, kar se je poznalo zlasti pri

šesti sliki, ko je stal kot smagovalec v dvorani gradu Hloderškega in kot oznanjavec končne poraza nesmrtnega poganskega Rima po Kralju Judov, ki je prihajal tam mimo dupline gobavih v Betfagi ter s čudeži oznanjal vstajenje Slovečta iz tedanjega strupenega paganskega življenja. Ben Hur je bil res na svojem mestu, kakor je bila tudi izvrstna godna Tončka Jančeva v vlogi maščevalne Iras, ljubimke ponosnega rimskega patricija Mesala. Od lanskeletnih nastopov je izredno napredovala in pokazala, kako se zna živeti v vlogi. Tudi Mesala je igral zelo dobro. Ostali igralci so bili istotako na svojem mestu.

Režija je bila tudi zelo okusna in pa — tožna. Šlo je kako na »Noreci! Zato so pa bili gledalci tako v soboto kakor tudi v nedeljo zelo zadovoljni s predstavo. V soboto zvečer je obiskalo predstavo takorekoč celo Šmartno in Litija. V nedeljo popoldne so pa prišli ljudje celo iz oddaljenih krajev. Nedeljsko predstavo je posetili tudi naš poslanec France Kremžar. Med odmorom je lepo sviral na klavirju g. Loboda. Dvorana je bila obkrajnato nabito polna.

Cerkveni vestnik.

Kongregacija za gospe pri sv. Jožetu ima danes odborovo sejo ob 4. popoldne.

Notranja kongregacija gospodičen pri uršulinkah ima izredni sestanek v četrtek, 22. t. m. ob pol 5. v telovadnici. Vdeležba obvezna.

Turistika in sport.

Nogomet. V nedeljo se je odigralo v Ljubljani tretje kolo prvenstvenih tekem. Rezultati se glase: Ilirija: Svoboda 10:0, Primorje: Slavija 8:0, (par forfait, ker Slavija ni nastopila), Slovan: Hermes 2:1, Slovan rez.: Hermes rez. 2:2. Tekme so nudile slab sport in so bile tudi slabo obiskane. Ilirija je nastopila proti Svobodi z drugo garnituro. Srečanje med Slovanom in Hermesom je prineslo pač ostro in odprto borbo, toda primitiven nogomet. Hermesovo moštvo je zgubilo zadnji čas več igralcev, nova postava se za enkrat ni obnesla, ker je v njej več izrazito šibkih točk. V polju je bila igra Hermes sicer še vedno boljša od igre Slovana, toda pred golom je manjkala prodornost in strela. Odločilni gol za Slovana je padel iz enajstmetrovke.

Ilirija: Rapid (Maribor) 7:4. Mariborski prvak Rapid bi bil v nedeljo v Ljubljani skoro doživel težak polom. Ilirija ga je v prvem polčasu s svojo hitro in koristno igro naravnost pregazila in dosegla že pred odmorom score 5:0. Premoči domačih se je nadaljevala tudi v drugem polčasu, dokler niso branilci in krile, ko se je glasil izid že 7:0, začeli igrati lahkomišlno in površno. Na tak način se je Rapidu v zadnji četrt ure posrečilo odvrniti najhujše ter popraviti rezultat na 7:4.

Juniorji Ilirije so gostovali v nedeljo v Domžalah, kjer so zmagali nad tamkajšnjim SK »Disk« po zanimivi igri s 5:3.

V Zagrebu je gostoval v soboto in nedeljo eden prvih dunajskih profesionalnih klubov W. A. C. Prvi dan je igralo z njimi savezno reprezentantno moštvo z rezultatom 3:3. Tekma je bila mišljena kot glavna preizkušnja našega teama, za predstoječo tekmo s Češkoslovaško, ki se vrši 28. t. m. v Pragi. Naše moštvo pri tem ni povsem zadovoljilo, posebno pomanjkljiva je bila igra halfov. — V nedeljo je igral z W. A. C. zagrebški Gradjanski, toda je podlegel z 1:5. — Prvenstvena tekma Concordia: Zeljeznikarji je končala z neodločnim izidom 2:2.

Hazena. Na igrišču Ilirije se je v nedeljo igrala prvenstvena tekma med Ateno in Ilirijo, najboljšima hazenskima družinama v Ljubljani. Tekma je prinesla, kakor je bilo vnaprej pričakovati, ostro, za ženski sport včasih celo preostro borbo, ki jo je zagrebški sodnik Schneller komaj držal v mejah pravil. Ilirija, ki brani naziv polsaveznega prvaka, je bila Ateni vsaj v prvem polčasu nadmočna. Pripomogla ji je k temu v prvi vrsti večja hitrost in gibčnost, velikanski elan in dobra igra obrambe. Sredi drugega polčasa je vodila Ilirija s 3:1, nato pa je prešla inicijativa na Ateno. Sledila je izravnavna, na obeh straneh 5. gol, končno pa v zadnji minuti odločilni 5. gol za Ateno. Atena je rabila zelo dolgo, da je razvila in uveljavila svojo ofenzivno igro. Napadalec so ji igrali v prvem polčasu nervozno in brezglavo, poleg tega so bile izvrstno krile. V drugem polčasu so se znašle in igrala nato do konca odlično. Odločilen vpliv na rezultat je imela tudi vratarica Atena. Atena je dosegla s to zmago enako številu prvenstvenih točk kot Ilirija, vendar pa ima Ilirija boljše razmerje golov in obrani zato tudi za letošnji hazenski prvenstvo Slovenije.

LEONHARDI-JEVA ČRNILA

TUŠ LEPILA, BARVE ZA ŽIGE ITO, PROIZVAJA PO STARIH PREISKUŠENIMI IZVIRNIMI RECEPTI

TOVARNA „PENKALA“

EDMUND MOSTER I DRUGI D. O. ZAGREB

Lahka atletika. Stafetni tek na 24 km dolgi progi Kranj—Ljubljana se je vršil v nedeljo popoldne. Startala sta le dva kluba, Jadran z dvema stafetama in Primorje z eno stafeto, vsaka stafeta s 6 tekači, ki so imeli obvladati tedaj po 4 km. Primorje je celo progo vodilo ter dospelo na cilj kot prvo približno 5 minut pred II. stafeto Jadrana.

Naznanila.

Zahvala. Najpristnejše se zahvaljujem slavnemu svetovnemu kakor tudi ravnateljstvu stroj. tov. in liv. v Ljubljani za darilo, katerega mi je darovalo ob priliki mojega 80. letnega službovanja. — Zidan Ivan, liv. mojster.

Zadruga krojačev, krojačic in sorodnih obrtov v Ljubljani opozarja svoje zadrugne pripadnike, da se vrši prihodnja pomočniška preizkušnja za krojače v prvi polovici meseca novembra t. l. Oni, ki žele ob tej priliki opraviti pomočniško preizkušnjo, naj predložijo prošnje zadrugi pisarni najkasneje do 30. t. m. — Načelnik.

Raznoterosti.

CESTA ČEZ PRELAZ STILFS (STELVIO).

Letos je sto let, odkar je bila dograjena cesta čez 2760 m visoki prelaz Stilfs med dolinama Adde in Anije. Italijani pravijo prelazu Stelvio. V neverjetno kratkem času petih let je bilo ogromno delo dovršeno, vodil ga je po naročilu avstrijske vlade inženir Carlo Donegani. Takrat je bila namreč Lombardija, ki sega do vrha prelaza od juga gor, še avstrijska. Če hočete uživati brezprimerno krasoto onih krajev — Ortler je zraven, mimo ledenikov se voziš —, se usedeš v Meranu v avto, si v treh urah na vrhu, v sedmih v Bormio na južni strani, z opoldanskim odmorom vred, v devetih v Tirano v dolini Adde — Val Tellina —; iz Tirana imaš železniško zvezo z Milanom ali pa preko sedla Bernina v Švico. Opoldanski odmor ti da priliko, da greš od vrha prelaza četrt ure na bližnjo gero Dreisprachenspitze, odkoder uživaš eno najkrajše alpskih panoram. Pot čez Stilfs je najlepši uvod za obisk Švice ali pa najlepši zaključek potovanja po Švici.

Katoliški visokošolci Nemčije in Avstrije so bili 2. oktobra sprejeti od sv. očeta. Ob tej priliki je sv. oče imel daljši nagovor na 1200 navzočih akademikov. V tem govoru je opozarjal na odločni nastop kat. akademikov o vprašanju dvoboja in na vzvišene naloge Kanizijevega društva.

Severna Amerika. Evharistični svetovni kongres se bo vršil prihodnje leto v Chicago. V to svrhu se vrše že velikanske priprave, pri katerih sodeluje 17 odborov. Iz vseh katoliških držav so že napovedane večje skupine udeležencev. Nemčijo bo zastopal kardinal Faulhaber, nadškof monakovski; z njim pohiti v Ameriko okrog 2000 nemških katoličanov. Ta kongres naj bi bil glasom čehoslovaškega kardinala Mundelaina pravi misijon za mesto, kjer se zgodi največ zločinov in se ti zločini najmanj kaznujejo. Samo za spovedovanje za dobo kongresa je določenih 3000 spovednikov. Zanimivo je, da se vrše priprave tudi v tej meri, da se bodo lahko udeležili verskih slovesnosti tudi nekatoličani. V Rimu bo sveti oče dovolil kardinalom in prelatom izreden dopust za mesec junij 1926, da se bodo mogli

udeležiti kongresa. Vsak dan zborovanja bo imel posebne prireditve za otroke, moše, žene, dekleta in mladeniče. Kaj pa katoličani Jugoslavije? — Teško da bi poslali svojega zastopnika!

Največjo pošto sveta bodo odprli v začetku prihodnjega leta v Londonu, v okraju Mount Pleasant. Poslopja pokrivajo prostor 850 arov in so opremljena z najnovejšimi napravami. Cel sistem cevi gre k novi električni cevni pošti, ki se nahaja 30 metrov pod zemljo. Cevna pošta prevaža samo zavoje in pisma, in sicer se vrši odpošiljanje vsaki dve minuti. Pošta bo lahko vsako leto odpravila milijardo pisem in petdeset milijonov zavojev.

Gosli za 200.000 zlatih mark. Te dni je kupil pri neki pariški tvrdki Miša Elman, virtuozi na gosli, najslavnejše gosli sveta, tako imenovane »Stradivarije Recamierjeve« za 200 tisoč mark. Rečene gosli nosijo letnico 1717 in so bile prej lastnina gospe Recamierjeve. Gosli so iz »zlate dobe« Stradivarija, v kateri je izvršil najboljša svoja dela. Sodi se, da so izmed 3 najslavnejših gosli vsega sveta. Takozvane »Musijeve gosli« v Londonu so menda izmed teh treh najboljših, ali te hranijo v Hillovi zbirki in se na nje nikdar ne igra. Ista usoda je doletela tudi slavne »Bettovove gosli«, ki se nahajajo v Rogerjevi zbirki v New Havenu v Connecticutu; tudi te so samo »predmet v zbirki«. Zgoraj omenjene gosli pa ne bodo molčale, zakaj na nje bo igral virtuozi in prijatelji godbe bodo lahko poslušali njih prelepi zvok.

Čudežna drevesa. V Sever. Indiji je drevo, ki oddaja električne udarce. Kdor se ga dotakne, dobi udarec. Moč udarca je odvisna od ure; največja je ob dveh popoldne. — V Nubiji v Afriki je drevo sofar, ki igra melodije, kar napravi na vsakogar nenavaden vtis. Odkod to? Neštete žuželke glodajo majhne vtičice in napravijo odprtine v njih. Veter piha skozi in drevo igra. — V Kanadi je drevo, imenovano kompaso drevo. To pa zato, ker kažejo njegovi listi zmeraj proti severu in proti jugu. — V Arizoni v Ameriki je drevo, ki takoj strese svoje liste, če se ga dotakne, in nas zapodi proč s tem, da razširja gusen smrad.

Snežna miš. To je popolnoma druga vrsta (Arvicola nivalis) kot so pa one bele miši, ki jih kažejo komedijanti. Ta živi samo na gorah v največjih višinah. Odkril jo je Martins blizu najvišje točke Tinstearhoma v Bernskih Alpah. Sicer je proti mrazu neobčutljiva, vendar pa ji nudijo tudi te višine precej gorkote. Podnevi izžareva na snegu solčna toplota, ki je jako izdatna, ponoči se pa zarijejo globoko pod sneg, kjer dobivajo toploto od zemlje.

Svetišče Filistejcev. Iz Palestine je dobilo vodstvo univerzitetnega muzeja v Filadelfiji brzojavko, da so odkrili svetišče Filistejcev, hišo boginje Aštoret.

Klobuke, zimsko perilo

in drugo modno blago kupite najceneje »PRI AMERIKANCU« — LJUBLJANA Stari trg št. 10. — Kupuje kože divjačine.

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski spisal Jules Verne. — Poslovenil A. B.

— »Duncan« pride za nami ali pa mi za njim, kakor že bo. Če najdemo spotoma kapitana Granta, se vrnemo vsi skupaj v Melbourne. Če pa nadaljujemo iskanje prav do vzhodne obale, pride »Duncan« za nami v Twofoldski zaliv. Kdo ima ugovarjati temu predlogu? Morebiti vi, major?

— Ne, je odgovoril Mac Nabbs, samo če je pot po Avstraliji že utrta.

— Tako utrta, je odgovoril Paganel, da predlagam še nekaj drugega: lady Glenarvanova in miss Grantova nas spremljajta.

— Ali govorite resno, ljubi Paganel? ga je vprašal Glenarvan.

— Čisto resno, dragi lord. Kaj pa bo teh tristoindeset milj? In več jih ni. Če naredimo dnevno dvanajst milj, bo trajala pot dobre štiri tedne, to se pravi prav toliko, kolikor bo treba za popraviljanje »Duncan«. Seveda, če bi šlo za to, da prerežemo avstralsko celino bolj severno, da jo prehodimo v vsej njeni širini, potem bi bila stvar vse drugačna. Hoditi po neizmernih razbeljenih puščavah bi se reklo poskušati nekaj, česar se niti najdrznejši raziskovalci še niso lotili. Naš sedemintrideseti vzporednik pa prereže le provincijo Viktorijo, čisto angleško deželo, kjer so ceste, železnice in skoraj povsodi naselbine. To je popotovanje, ki je lahko naredite v kočiji ali pa na dvokolnici, kar je še bolj priporočljivo. Sprehod, kakor od Londona do Edinburgha in nič drugega.

— Pa zverine? je dejal Glenarvan, ki je hotel staviti učenjaku vse mogoče ugovore.

— V Avstraliji ni zverin.

— In divjaki?

— V tej provinci ni divjakov, za vsak slučaj na

smo lahko brez skrbi, ker niso tako krvoločni kakor njihovi sosede na Novi Zelandiji.

— In izgnanci?

— Gotovo mislite na konvikte. Angleži pošiljajo najhujše zločince v Avstralijo. Ko prestanejo tu svojo kazen, so prosti, a vrtni se ne smejo. Razume se, da se jih velika večina ne poboljša. Strnejo se v roparske tolpe ter so bolj divji in krvoločni od divjakov. To bi bila res edina nevarnost, toda v južnih avstralskih provincinah ni konviktov, ampak samo v deželah ob vzhodni obali. Provincija Viktorija jih je izgnala, poleg tega pa še sklenila zakon, po katerem je vsakemu izgnancu iz tuje province vstop prepovedan. Lansko leto je viktorijska vlada celo zagrozila broderskemu društvu, da mu odtegne podporo, če bodo njegove ladje še naprej nakladale premog v pristaniših zapadne Avstralije, kjer se konvikti še svobodno gibljejo. Kaj res ne veste tega? Pa pravite, da ste Angleži!

— Prvič nisem nikdar dejal, da sem Anglež, je odgovoril Glenarvan, potem pa...

— Vse je res, kar pravi gospod Paganel, je pritrtil tedaj Paddy O' Moore. Ne samo provinca Viktorija, ampak tudi vsa južna Avstralija, Queensland (Kraljičina dežela) in celo Tasmanija so se zedinile, da je treba pognati izgnance čez mejo. Odkar sem se naselil na tem-le posestvu, še nisem slišal govoriti niti o enem samem konviktu.

— Jaz za svojo osebo nisem srečal nobenega, je pristavil Ayrton.

— Vidite, prijateljski moji, je nadaljeval Paganel, zelo malo divjakov, nobene zverine, nobenega izgnanca! Mislim, da je malo krajev v Evropi, o katerih bi mogli reči isto. No, ali velja?

— Kaj mislite, lady Helena? je vprašal lord Glenarvan.

— To, kar mislijo vsi drugi, dragi moj Edvard! je odgovorila gospa Helena. Nato se je obrnila k tovarišici in vzkliznila: Na pot! Na pot!

Osmo poglavje.

Od hod.

Glenarvan ni imel navade, da bi izgubljal čas, kadar se je odločil, da izpelje svoj načrt. Ko je bil Paganelov predlog pri glasovanju sprejet, je dal nemudoma potrebna navodila, da bo čim prej vse pripravljeno za odhod. Za odhod so določili tretji dan, triindvajseti dan decembra.

Kaj so mogli pričakovati od tega popotovanja križem po Avstraliji? Sedaj je bilo izven vsakega dvoma dejstvo, da je kapitan Grant v tej deželi. Več kot verjetno je bilo torej, da bo imela ekspedicija uspeh. In ta verjetnost je postala skoro gotovost, ker so našli Ayrtona. Seveda ni nihče pričakoval, da najdejo vjetega kapitana prav na sedemintridesetm vzporedniku, po katerem morejo hoditi, ali mogoče je, da naletijo na njegove sledove. Kar pa je glavno, pot jih pelje naravnost na kraj nesreče. Tam si bodo že znali pomagati.

Še več: če bo Ayrton pri volji, da se pridruži iskalcem, če jih bo hotel voditi po gozdovih provincie Viktorije in celo tja do vzhodnega avstralskega obrežja, ali ni še veliko več upanja, da se stvar posreči. Glenarvan si ni prikrival, kako mu je treba Ayrtona. Hotel je torej na vsak način, da jih vodi tovariš Harryja Granta. Zato je vprašal gostoljubnega Irea, če mu bo kaj zelo hudo, ako bo moral prepustiti Ayrtona svojim gostom.

Paddy O' Moore je privolil, čeprav mu je bilo zelo žal za pridnim in zvestim služabnikom.

»No, Ayrton, ali hočete z nami, da poiščemo vaše ponesrečene tovariše z Britanije?«

Ayrton ni odgovoril takoj na vprašanje; zdelo se je celo, da se je nekaj časa obotavljal. Potem pa je po tehtnem premisleku odgovoril:

»Rad, mylord, prav rad grem z vami. Če vas ne pripeljem na sled kapitana Granta, vas pa pripeljem vsaj na kraj, kjer se je razbila nesrečna Britanija.

Priporočamo »Mohorjeve knjižnice« na Prevaljah: 4. zv. Križev pot. Roman. 5. zv.: Knez Serebrjani, roman. 6. zv.: Zadržna na grmadi, povest. 7. zv.: Otoški postrešek, povest. — Cene so v Mladiki. — KOL.

Gospodarstvo.

Naša trgovinska pododba z Avstrijo.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja vse zainteresirane, da je ob enem z uveljavljanjem pogodbene carinske tarife za uvoz izdelkov avstrijske proveniencije v našo državo, stopila v Avstrijo 16. sept. t. l. na podlagi naredbe avstrijske zvezne vlade z dne 16. sept., državni zakonik št. 345, tudi pogodbena tarifa za uvoz blaga iz Jugoslavije v Avstrijo v veljavo. To uveljavljanje je izvedla avstrijska vlada na podlagi zakona z dne 20. dec. 1924 in zakona z dne 30. julija 1925, št. 284; v tej pogodbeni tarifi se nahajajo deloma znižane, deloma vezane carinske postavke za uvoz vseh glavnih izvoznih predmetov iz naše države v Avstrijo. Carina na pšenično moko in zdrob znaša 3 zl. krone k carini na pšenico. Carina na pšenico pa je sedaj določena za dobo od 16. do 31. oktobra z 0.70 zl. kron za 100 kg. Za severne kraje Slovenije so iz te tarife posebno važne postavke za fino namizno sadje, kakor tudi za sadje za industrijsko predelavo, carinske postavke za sočivje, povrtino in krompir, sveže cvetlice, hmelj, živino, prešice in perutnino, ki pridejo vsi kot izvozni predmeti tudi za Slovenijo v znatnem obsegu v poštev. Za vinorodne kraje Slovenije so važne določbe glede uvoza vina brez razlike na alkoholno vsebino iz mariborske in ljubljanske oblasti po znižani carinski postavki 30 zlatih kron za 100 kilogramov. Kontingent za uvoz takega vina je določen s 40.000 hl belega in 40.000 hl rdečega vina. S tem je izpolnjena dolgoletna želja vinogradnikov, da se jim omogoči pridobitev starih avstrijskih tržišč. Po naredbi finančnega ministrstva št. 14.000-1924 je uvoz vina vezan na uvozna dovoljenja. Uvozna in izvozna dovoljenja daje v Avstriji »Zentralstelle für Ein-, Aus- und Durchfuhrbewilligungen« (Wien II. Marxergasse 2) »(brzojavni naslov Ead Wien), ki ima svoje podružnice v Lincu, Solnogradu, Feldkirchnu, Gradcu in Celovcu. Zbornica opozarja izvoznike, da je bilo v posebnem zaključnem protokolu sklenjeno, da se bodo uvozna dovoljenja izdajala prosilec brez razlike na to, ali so avstrijski, odnosno jugoslovanski državljani, kakor bodo prošnje vložene.

Med nadaljnimi važnimi določbami pogodbene tarife je omeniti znižano uvozno carino na mineralne vode in na bučno olje, ki se producira posebno v mariborski oblasti, dalje na meso in mesne izdelke, sadne konzerve in strojljni izveleček. Posebne postavke so določene za izdelke ribniške domače industrije (suhe robe), kakor tudi sitarstvo, dalje za domačo žrebljarsko industrijo iz Kroke ter

za nekatere produkte kemične industrije.

Uveljavljanje pogodbene tarife za uvoz iz naše kraljevine v Avstrijo pri nas dosedaj iz neznanih razlogov še ni bilo objavljeno.

Določbe splošnega dela trgovske pogodbe, kakor tudi sporazuma o živalskih boleznih, sporazuma o paši, o obmejnem prometu, o potih in mostovih, električnih napravah, regulaciji Mure, ribolovu in o izkoriščanju vodnih sil ter o turist. prometu še niso stopile v veljavo, ker jih parlamenta še nista odobrila. Podrobne določbe pogodbene tarife so interesantom v zborn. pisarni na razpolago.

Tržno poročilo.

Tržne cene v Trbovljah. Jajca kom. Din 2, kostanj surov lit. Din 3, jabolka 4 kom. 1 Din, grozdje 1 kom 1 Din, hruške 5 kom. 1 Din, redkev 4 kom. 1.50, orehi lit. 4 Din, kutne kg 15 Din, fižol lit. 4 Din, paradižniki kg 9 Din; piščanci po kom. 15 Din, zelje po kom. 2.50 Din, čebula kg 5 Din, salata endivija po kom. —75 Din, maslo surovo kg 40 Din, mleko lit. 3.50, smetana kg 42 Din, koruzino ličkanje vreča 20 Din, pleve vreča 20 Din, govedina kg 12, teletina kg 18 Din, svinjsko meso sveže kg 20 Din, svinj. meso suho 30 Din, slanina kg 30 Din, mast kg 8 Din. — Ker še ni urejeno tržno nadzorstvo, se večidel prodajajo stvari pač, kakor jih kmetice prinesejo na trg. — Tržni dan je vsako sredo in soboto.

Odlikovanje domačega podjetja. Tvrška Remec — Co, tovarna upognjenega pohištva in lesna industrija na Duplici pri Kamniku je razstavila na drugi mednarodni razstavi za stanovanja, higijeno, glasbo in šport ter splošne iznajdbe, ki se je vršila letos septembra meseca pod pokroviteljstvom belgijskega kralja in kraljice v Bruxelles svoje izdelke oklepnega lesa s pristnimi furnirji, ki jih je kot prva uvedla v fabrikaciji pohištva v naši državi, in upognjeno pohištvo. Jury razstave je priznala tvrdki odliko GRAND PRIX z zlato medaljo za njene izdelke, kar je vsekakor čast domačemu podjetju.

Fižolice. Za fižolice je bilo v preteklem tednu povpraševanje, ki je proti koncu tedna popustilo. Cene so 2.90 do 3 Din fko Postojna, za z roko izbrano blago celo 3.10 Din.

Uzance za trgovino s senom in slamo. Dne 22. t. m. ob 10 dopoldne se vrši v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo anketa za določitev trgovskih običajev za trgovanje s senom in slamo.

Konferenca o lesni industriji. Iz Belgrada poročajo, da se vrši dne 26. t. m. v ministrstvu za šume in rude konferenca strokovnjakov in zastopnikov lesne industrije.

Borza v Somboru. Seznam članov uprave in izvoljenih sodnikov borze v Somboru so interesantom v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani med uradnimi urami na vpogled.

Pritožbe zagrebških obrtnikov. V Zagrebu je bil te dni setesnek medstrokovnega sveta Zveze hrvatskih obrtnikov. Razpravljali so o pritožbah zagrebških obrtnikov, tičočih se predvsem zakonitnega obrtništva, ki znatno škoduje redni obrti in pomnožuje v njej brezposelnost. — Sklenili so uvesti akcijo, da se smejo za javna gradbena dela do 30.000 Din potezati samo mali in srednji obrtniki, ne pa velike delniške družbe.

Promet v tržaškem pristanišču. V mesecu avgustu t. l. je dosegel promet v tržaškem pristanišču 3.900.000 met. stotov, medtem ko je znašal v avgustu lanskega leta 3.792.000 met. stotov. Skupno je bilo v prvih mesecih tega leta v tržaškem pristanišču prometa 36 milij. 987.000 met. stotov napram 38.893.000 met. stotov in istem času lanskega leta.

Uvoz lesa v Italijo. V prvi polovici t. l. je Italija uvozila gozdnih produktov 1.091.478 ton v vrednosti 534.4 milijona lir napram 777.830 tonam v vrednosti 340 milijonov lir v prvi polovici lanskega leta. Izvoz gozdnih produktov iz Italije pa je znašal v prvi polovici letos 77.600 ton za 111 milijonov lir napram 78.600 tonam v vrednosti 95 milijonov lir v prvi polovici lani.

Izboljšanje v bilanci italijanske zunanje trgovine. Iz Rima poročajo, da je znašal italijanski uvoz v septembru letos 1719 milijonov (t. j. za 105 milijonov lir manj kot v avgustu 1925), izvoz pa 1589 milijonov lir, kar pomeni v primeri z avgustom povišanje za 167 milijonov lir. Iz tega je razvidno, da se je bilanca italijanske zunanje trgovine izboljšala za 272 milijonov lir.

Vloge češkoslovaških bank. Iz Prage poročajo, da so znašale koncem julija t. l. vloge na knjižice pri češkoslovaških bankah 7.777 milijonov Kč (plus napram juniju 146 milijonov) in v tekočih računih 8992 milijonov Kč (plus 10 milijonov).

Konkurzi in poravnave v Češkoslovaški. V mesecu septembru t. l. je bilo v Češkoslovaški razglašanih 27 konkuzov (v avgustu 28), prijavljenih pa 118 poravnav (v avgustu 123).

Borze.

19. oktobra 1925.

Denar.

Zagreb. Berlin 13.86—13.46 (13.42), Italija 2.240—2.274 (2.275), London 272.14—274.14 (273), Newyork 56.04—56.64 (56.30), Pariz 250.77—254.07 (250), Praga 166.23—168.23 (167.25), Dunaj 7.9960—7.9960 (7.945), Curih 10.8325—10.9125 (10.87), Amsterdam 22.55—22.75.

Curih. Belgrad 9.20 (9.20), Pešta 72.60, Berlin 123.60 (123.45), Italija 20.70 (20.85), London 25.13 (25.85), Newyork 518.925 (519), Pariz 22.95 (23.30), Praga 15.3750 (15.35), Dunaj 78.05 (78.15), Stockholm 138.85, Bukarešt 2.45, Sofija 3.7750, Carigrad 292, Amsterdam 208.45, Bruxelles 23.65, Atene 675.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.56, Kodanj 177.70, London 34.31, Milan 28.19, Newyork 708.55, Pariz 31.25, Varšava 117.05. Valute: dolarji —, angleški funt 34.24, francoski frank 31.20, lira 28.12, dinar 12.54, češkoslovaška krona 20.975.

Praga. Devize: Lira 135.50, Zagreb 60.10, Pariz 149.625, London 168.40, Newyork 33.75.

Vrednostni papirji.

Ljubljana. 7 odstot. invest. posoj. 80 den., voj. odškodnina 345 den., zastavni listi 20—23, kom. zadolžnice 20—23, Celjska 201—202, zaklj. 201, Ljublj. kreditna 230 den., Merkantilna 101—102, Kred. zavod 175—185, Strojne 120—125, Trbovlje 338—348, Vevče 120 den., Nihag 40 bl, Stavbna 130—140, Šešir 138—144.

Zagreb. 7 odstot. invest. posoj. 81 zaklj., voj. odškodnina 352—353, za okt. 352—354, za nov. 356—358, Hrv. esk. 129.50—131, Kred. 132.50—134, Hipobanka 72.50—73, Jugobanka 110—111, Pravednina 845—850, Ljublj. kreditna 225 den., Slavenska 49—50, Srpska 144—146, Narodna banka 4000 den., Eksploatacija 51.50—53, Sečerana 500—510, Nihag 40 bl., Gutmann 375—395, Slavex 135—140, Slavonija 51—52, Trbovlje 340—350, Vevče 120 den.

Dunaj. Don-savska-jadr. 648, Zivno —, Alpne 30, Greinitz 13.8, Kranjska industrijska 37, Trbovlje 43.9, Hrv. esk. 16.2, Leykam 17.8, Jugobanka 13.7, Hip. banka 8.99, Avstr. tvornice za dušik —, Gutmann —, Mundus 98, Slavex 15.5, Slavonija 6.25.

Blago.

Ljubljana. Les: Bukova drva, suha, 1 m dolž., fco meja 5 vag. 22.50—22.50, zaklj. 22.50; bukovi plohi 25—100 mm, neobrobljeni, suhi, monte, od 2 m naprej, fco nakladalna postaja 480 bl.; javorjevi plohi, 50—100 mm, neobrobljeni, suhi, monte fco nakladalna postaja 650 bl.; borovi remeljni, 7-7, 8-8, 10-10, 4 m, II-III, fco meja 550 bl. hrastovi frizi 4—8 cm, 30—50 cm, fco meja 1300 bl.; hrastovi frizi 5—10 cm, 25—50 cm, fco meja 1300 bl.; hrastovi plohi 50 mm, 2.60 m, neobrobljeni, suhi, fco nakl. post. 450 bl.; češnja, oreh, jesen, javor, 30, 80, 100 mm, 1.50—3 m, fco nakl. post. 725 bl. — Zito in polj. pridelki: pšenica domača, fco Ljubljana 260 den.; koruza stara, fco slavenska postaja 185 bl.; koruza nova, promptna, fco slav. post. 1 vag. 122.50—122.50, zaključek 122.50; koruza nova v storžih, fco slav. post. 75 bl.; oves sremški, fco nakl. post. 170 bl.; fižol rujavi, sremški, fco nakl. post. 200 bl.; fižol mešan, sremški, fco nakl. post. 170 bl.; fižol ribičan, fco Ljubljana 300 den.; fižol mandolov, fco Ljubljana 285 den.; fižol preneličar, fco Ljubljana 310 den.; krompir beli, gladki, fco štaj. post. 75 bl.; proso medjimursko, par. Ljubljana 275 bl.

Poizvedovanja.

Izgubila sta se dva zlata prstana v četrtki na polu skozi Knezovo, Gajevo, Frančiškansko ulico, okoli sodne palače, Pražakove, Dvojakove ulice in Ceste na Gorenj. Železnico. Najditelj naj jih odda proti dobri nagradi Gospodstva c. 10 II. nadst.

Izgubila se je v nedeljo zlata zapestnica (ve ričica). Pošten najditelj se prosi, da jo odda proti dobri nagradi Breg 6-II.

Izgubil se je črn, kožuhovinat ovratnik od Brega po Cezovi cesti do kapelice na Emonski cesti. Pošten najditelj naj ga vrne proti nagradi na naslov: I. Logar, Poljanska c. 5, pričišje.

Izgubila se je v nedeljo zvečer na Aleksandrovci cestj otroška boa. Pošten najditelj se prosi, da jo odda proti nagradi Slomškova ul. 19.

Manjša vsota se je našla na šišenskem kolo dvoru. Dobi se v Pollakovi tovarni pri Jakobu Riharju.

Barvne trakove, ogleni-, povošeni-, kopirni papir, hektografični zviti in druge potrebščine pri Lud. Barača, Selenburgova ulica 6/ Telefon štev. 950

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko!

Likarica dobra, se sprejme za ovratnike in trde srajce proti dobri plači. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Likarica« štev. 7073.

Prodajalka mešane stroke, z dobrimi izpričevaji, želi mesta na deželi. - Naslov v upravi »Slovenca« pod štev. 7074.

Spalnica in jedilna kredenca Iz trdega lesa. - Poizve se: škofja ulica 13, na dvorišču pri mizarju. 7072

Trboveljski premog in drva dobavlja promptno in najugodnejše tvrdka **H. PETRIČ** Ljubljana Gosposvetska c. 8 Tel. 343

PEKARNO v Ljubljani vzamem v najem ali kupim s hišo vred. - Naslov pove upravništvo »Slovenca« pod štev. 7037.

Gospodična ki zna vezati (šitkati) in pa krpiti perilo na šival. stroju, ali učiteljica ročnih del, se stalno nastavi. Obširne ponudbe na upravo lista pod šifro: »Dobra moč« 7050.

Deteljo za krmo, suho, zdravo, kupim za takojšnjo dobavo 2 vagona - ali več. Isto bi bilo treba pri oddaji preštati v bale. - Ponudbe z navedbo cene na naslov: Iv. ŠIŠKA, tovarna parket in parna žaga, Ljubljana, Metelkova 4.

Gostiln. kuharica dobro izvežbana, se išče za tukajšnjo restavracijo. - Naslov se izve v upravništvo »Slovenca« pod štev. 7024.

Inserirajte v »Slovenca«!

Trgov. POMOČNIK z 2 razr. trgov. šole, mlad, zanesljiv, premeni službo s 1. dec. - Naslov v upravi štev. 7035.

Pletilka izučena v pletenju nogavic, išče dela. - Naslov v upravi lista pod »Pletilka št. 7034.«

Angleščina MISS FARLER zopet poučuje. - Pojasnila od 1.—3. ure, Pražakova ulica štev. 3/III.

Pozor! **Sod. dražba premičnin.** Dne 21. oktobra 1925 ob pol 8. uri se bo vršila javna dražba raznega pohištva, kakor: kredenc, omar, divanov, miz, stolov, foteljev, salonske ure, komplet. postelji, umivalnikov, lustrov, zastorov, kop. banje, dveh starin. vaz s podstavkom, 6 starin. krožnikov in nastavek iz dobe Ludovika XV., razne pločev. posode, kompletne umivalne garniture iz porcelana, manjše umivalne garniture, razne garniture za kavo in čaj ter razne druge pocerlan. in steklene posode. Ti predmeti so vskladiščeni pri »Intercontinental« na Ambroževem trgu št. 9. - Zbiratelj starin se opozarja na to dražbo. Predmeti se lahko ogledajo pred dražbo na licu mesta, Ambrožev trg 9. Obisk je naznaniti tvrdki »Intercontinental«, Dunajska cesta 1 a, ev. telefon št. 117. 7061

Trgov. lokal

na promet. kraju ali prostor za preurediti, s primer. in suhim skladiščem, SE IŠČE. - Ponudbe na Poštni predal 112, Ljubljana. 7021

Premog - Čebin Wolfova ulica I. II. Telefon štev. 56.

Denar pada!

Zato kupi brz turistične srečke — najboljše vrednostne papirje (frankil) in hkrati srečke z milijonskimi dobitki. Vsaka zadena. Izguba nemogoča. — Pojasnila brezplačno. — Pisma na upravo »Slovenca« s pristavkom: »Turške srečke«. 6877

Krasno izbiro raznovrstnega pohištva

za stanovanja in pisarne nudi Vam po izredno zmernih cenah velezaoga pohištva, tapetnških izdelkov, žime in morske trave.

Kolizei, Ljubljana

lastnik PETER KOBAL, trgovec s pohištvo (Kranj)

Gostilna

dobro idoča, se vzame na račun v mestu ali na deželi. - Ponudbe na upravo lista pod »Gostilna«. 7071

Preoblikovalnica

Barborič-Završan

Mestni trg 7

predeluje damske filce volurje, itd. po najmodernejših oblikah. — Velika izbira damskih klobukov in nakila po zelo nizkih cenah.

Rabljena DVOKOLESA motorji, avtomobili, šivalni in pisalni stroji, se kupijo proti izkazu lastnine. Franc Batjel, Ljubljana, Zvonarica: ulica št. 1. 6906

Dražba

treh mrzlokrvnih žrebcev — med temi dva za zakol — se vrši dne 24. oktobra 1925 ob 10. uri dopoldne v drž. žrebčarni na Selu. — Zdržitelj ima poleg kupnine plačati še 2 % takso, 2 % prispevek za ubožni sklad in stroške za objavo dražbe.

Državna žrebčarna, Selo.

Prodaja fabrike koža.

Na dan 27. novembra, o. g. pa dokle se ne svrši, izločice se prodaji putem javne licitacije Fabrika Koža Industrijsko Prometne Banke u Nišu.

Fabrika leži na reci Nišavi, 11 km uzvodno od Niša odmah ispod Niške Banje, i ima 15.000 kvadratnih metara ograničenog prostora, od čega je skoro 4000 kvadratnih metara pod zgradama. Od glavne pruge Niš—Pirod odvađa se za fabriku industrijski kolosek.

Fabrika je na obratu, zidana tvrdom ciglom, pokrivena crepom, baseni su od betona, i ima 25 komada razne mašinerije najnovijeg tipa od firme H. R. Glezer — Beč. Pored glavne zgrade ima potrebnih magacina, kancelarije i stan direkcije.

Kapacitet fabrike je nedeljno: 5—6000 kgr. dona, 5—6000 kgr. boksa i 600—1000 kgr. fiksledera, a mogu se izrađivati blank, ševro i sve druge vrste koža.

Pored ovoga prodaje se i veća količina hemikalija, potrebnih za preradu koža.

Za sva bliža obaveštenja obratiti se na

Voja Nikolić, advokat Niš.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiu)

Obrestovan'a vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut. borzna naročila, predjemi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd. Brzojavke: Kredit Ljubljana Tel. 40, 457, 548, 805, 806